

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Plán evakuace letního tábora ve vybrané lokalitě

Evacuation Plan for Children Summer Camp in Selected Area

Bakalářská práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Plánování a řízení krizových situací
Autor bakalářské práce: Martin Kugler, DiS.
Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Hana Altmanová

Kladno 2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Kugler** Jméno: **Martin** Osobní číslo: **500098**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Plánování a řízení krizových situací**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Plán evakuace letního tábora ve vybrané lokalitě

Název bakalářské práce anglicky:

Evacuation Plan for Children Summer Camp in Selected Area

Pokyny pro vypracování:

Předmětem bakalářské práce bude vytvoření evakuačního plánu pro dětský tábor ve studentem určené lokalitě. V teoretické části student uvede obecné zásady evakuace a zaměří se na specifika, jež mohou nastat při evakuaci dětské kolektivy. V praktické části se student zaměří na zmapování oblasti z hlediska lokalizace táborového areálu a blízkosti možných zdrojů rizik, která by mohla vyvolat nutnost evakuace, vybere vhodné objekty k evakuaci, které se nacházejí v blízkosti (také pro případ rychlé pěší evakuace) a vybere vhodné evakuační trasy. Při práci bude využito informací od místní jednotky HZS a dobrovolných organizací, které mají tyto objekty ve správě a dlouhodobě tak jezdí do stejných lokalit. V závěru student navrhne hlavní body evakuačního plánu tábora.

Seznam doporučené literatury:

- [1] FOLWARCZNY, Libor a POKORNÝ, Jiří, Evakuace osob, ed. 2, V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2021, ISBN 978-80-7385-245-0
- [2] BREHOVSKÁ, Lenka, Evakuace ze zón havarijního plánování v závislosti na diferenciaci populace, Praha: NLN, 2016, ISBN 978-80-7422-466-9
- [3] HORÁK, Rudolf, Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu: [prevence řešení mimořádných krizových situací], Praha: Linde, 2011, ISBN 978-80-7201-827-7

Jméno a příjmení vedoucí(ho) bakalářské práce:

Mgr. Hana Altmanová

Jméno a příjmení konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **14.02.2023**

Platnost zadání bakalářské práce: **20.09.2024**

doc. Mgr. Zdeněk Hon, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. MUDr. Jozef Rosina, Ph.D., MBA
děkan

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Plán evakuace letního tábora ve vybrané lokalitě vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně dne 15.05.2023

.....
Martin Kugler, DiS.

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych chtěl poděkovat své vedoucí bakalářské práce Mgr. Haně Altmanové za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce. Děkuji také starostce obce Hvoždany paní Markétě Balkové, vedoucímu skautského tábora Na Dědku panu Vítězslavu Doležalovi a členovi Hasičského záchranného sboru Příbram Pavlu Maňasovi, za jejich ochotu a čas, který mi věnovali.

Chtěl bych hlavně poděkovat své manželce Ing. Gabriele Kugler za trpělivost, kterou se mnou měla a za její podporu během celého studia. Poděkování také náleží přátelům a kolegům za jejich empatie a podporu.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se věnuje obecně plánu evakuace osob a její ochrany. Nejprve jsou popsány základní definice pojmů, vznik ochrany obyvatelstva a jeho historický vývoj v České republice. Součástí práce je základní rozdělení evakuace na objektovou, plošnou, krátkodobou a dlouhodobou. Je zde vysvětlen rozdíl mezi těmito druhy evakuace, včetně jejich legislativního ukotvení.

Důležitou kapitolou pro toto téma je plánování evakuace jako takové, kde je popsána struktura a organizace plánování evakuace, včetně využití geografického informačního systému GIS, který používá integrovaný záchranný systém. Nalezneme zde také stanovené orgány zodpovídající za plánování, přípravu a zabezpečení evakuace obyvatelstva v případě jejího ohrožení mimořádnou událostí.

Další kapitola se věnuje problematice spojené s evakuací osob se zvláštním zacházením. Do této skupiny osob patří děti, ale i osoby se zdravotním postižením, které mají vlivem svého handicapu sníženou možnost pohybu a je nutností k nim přistupovat individuálně, a to i včetně zabezpečení jejich evakuace.

V praktické části byl stanoven cíl vyhledat možná rizika pro autorem vybraný dětský tábor a navrhnout hlavní body plánu evakuace, včetně zajištění evakuačních tras a evakuačních objektů. K dosažení tohoto cíle bylo zapotřebí provést průzkum areálu a okolí tábora. Pro získání dat, potřebných pro splnění těchto cílů, byly provedeny i polostrukturované rozhovory se zástupci orgánů zabezpečující evakuaci tábora. Tyto rozhovory a výsledky průzkumu jsou součástí této práce. Cíle této praktické části byly splněny.

Klíčová slova

Plán evakuace; ochrana obyvatelstva; evakuační trasy a objekty; havarijní a krizový plán; specifika evakuace; mimořádná událost

ABSTRACT

This Bachelor's thesis is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part generally deals with the evacuation plan and public protection. First, the basic terminology, the beginnings of public protection, and its history in the Czech Republic are defined. The thesis defines different types of evacuation, such as the evacuation of buildings, general evacuation, and short-term and long-term evacuation. The difference between those kinds of evacuation, including the legislation, is explained.

An important chapter for this topic is the planning of evacuation itself, where the structure and organization of the evacuation planning are described, including the geographical information system GIS used by the integrated rescue system. Also, the responsible authorities, who are responsible for planning, preparing, and securing evacuation of people in case of emergency, are specified.

The following chapter is dedicated to the evacuation of people with specific requirements. These people are children, as well as the handicapped, for whom, due to their handicap, mobility is limited, and it is necessary to approach them individually even when being evacuated.

The goal of the practical part is to search for possible risks for a children's summer camp of the author's choice and propose the main points of the evacuation plan, including the evacuation routes and buildings. To meet this goal, it was necessary to explore the area and surroundings of the camp. The essential data was obtained via semi-structured interviews with the representatives of the authorities responsible for the camp evacuation. These interviews and the research outcomes are an integral part of this thesis. The goals of the practical part have been met.

Keywords

Evacuation plan; public protection; evacuation routes and buildings; emergency and crisis plan; emergency

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíle práce.....	14
3	Přehled současného stavu.....	15
3.1	Definice základních pojmů.....	15
3.2	Evakuace	17
3.3	Historie evakuace	18
3.4	Rozdělení evakuace	20
3.5	Objektová evakuace.....	21
3.5.1	Opuštění objektu	21
3.5.2	Setrvání v objektu.....	22
3.6	Plošná evakuace	23
3.6.1	Způsob provádění a zabezpečení evakuace.....	23
3.6.2	Orgány pro řízení evakuace.....	25
3.7	Evakuace krátkodobá.....	26
3.8	Evakuace dlouhodobá.....	27
3.9	Evakuační zavazadlo.....	27
4	Plánování evakuace.....	29
4.1	Plán evakuace obyvatelstva.....	30
4.2	Havarijní plán kraje	31
4.3	Krizový plán kraje a obce s rozšířenou působností.....	32
4.4	Zákon 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému.....	34
4.5	Zákon 240/2000 Sb. o krizovém řízení	34
4.6	Integrovaný záchranný systém.....	34

4.7	Geografický informační systém GIS	35
4.8	Krizové stavy.....	36
4.9	Aktuální hrozby v České republice	37
4.9.1	Nebezpečné chemické látky	37
4.9.2	Povodeň.....	38
4.9.3	Radiační hrozby.....	39
5	Specifika při evakuaci osob.....	41
5.1	Evakuace osob se specifickými vlastnostmi	41
5.2	Evakuace dětí obecně	43
5.3	Evakuace dětí a jejich specifika.....	43
5.4	Evakuace dětí se zdravotním postižením	44
6	Metodika.....	46
6.1	Analýza prostoru a jeho rizik	46
6.2	Polostrukturovaný rozhovor	46
6.3	Letní skautský tábor Na Dědku	47
6.4	Obec Hvožďany	48
7	Výsledky.....	49
7.1	Polostrukturovaný rozhovor – starostka obce Hvožďany	49
7.2	Polostrukturovaný rozhovor – velitel HZS Příbram	54
7.3	Polostrukturovaný rozhovor – vedoucí tábora Na Dědku.....	58
7.4	Zmapování oblasti areálu.....	63
7.5	Rizika pro letní tábor.....	66
7.6	Objekty pro evakuaci	68
7.7	Evakuační trasy.....	69

7.8	Hlavní body evakuačního plánu	72
7.8.1	Textová část plánu evakuace	72
7.8.2	Grafická část plánu evakuace	74
8	Diskuze	75
8.1	Analýza prostoru a jeho rizik	75
8.2	Návrhy plánu evakuace dětského tábora	80
8.3	Využití práce	82
9	Závěr	83
10	Seznam použitých zkratk.....	84
11	Seznam použité literatury	85
12	Seznam použitých obrázků	90
13	Seznam Příloh	91

1 ÚVOD

Každý den se lidé na této planetě setkávají s mimořádnými událostmi různých typů, od automobilových nehod, požárů, chemických havárií, povodní, sesuvy půdy a dalšími událostmi, které mnohdy mají za následek poškození majetku, životního prostředí, zvířat a v horším případě ztrátu na lidských životech. Tyto události jsou nepředvídatelné a dokážou ovlivnit životy milionů lidí. Následky mohou být zanedbatelné, ale také mohou končit i smrtí osob, které jsou nám blízcí. O to horší je, když se tyto následky mimořádných událostí týkají životů těch nejmladších a nejvíce ohrožených a to dětí.

Jako téma pro svou bakalářskou práci jsem si vybral Plán evakuace letního tábora ve vybrané lokalitě. Toto téma jsem si vybral, protože sám osobně jsem jako dítě zažil evakuaci při povodních v roce 2002. Pocity, které jsem zažíval nebyly vůbec příjemné. Během evakuace, byl všude chaos a nikdo nevěděl co přesně má dělat a jaký by měl být postup. Proto osobně považují plán evakuace jako nedílnou součástí každé budovy nebo prostoru, který nabízí dětem různou škálu zábavných a vzdělávacích činností, jako jsou letní tábory, sportovní aktivity, kroužky a další jiné aktivity, které by měly zanechávat v dětech jen dobré vzpomínky.

V teoretické části této práce se zaměříme na vysvětlení základních pojmů týkající se evakuace, jejího rozdělení, legislativy, která upravuje postupy evakuace a jejího zabezpečení, včetně zodpovědných orgánů. Vysvětlíme si, k čemu slouží různé plány jako havarijní plán, krizový plán kraje a obce, co je to integrovaný záchranný systém a k čemu se používá geografický informační systém. Popíšeme a seznámíme se s aktuálními hrozbami, které jsou dnes na prvních příčkách seznamu hrozeb v ČR. Důležitou částí bude

charakteristika evakuace a její specifika, která se týkají dětí a osob se zdravotním postižením.

Cílem této práce nebude jen popsání a vysvětlení jednotlivých částí a procesu evakuace osob, ale v praktické části provedeme průzkum areálu a okolí letního tábora, s úkolem určit evakuační trasy, evakuační objekty a možná rizika, která by ohrozila svými následky letní tábor, včetně dětí a členů. Výsledkem praktické části bude návrh hlavních základních bodů pro plán evakuace dětského tábora, který jsme si zvolili. Tímto táborem je Skautský letní tábor Na dědku, který se nachází ve Středočeském kraji, v okrese Příbram. Důvodem, proč jsme si zvolili konkrétně tento tábor je, že již v roce 2019, zde vypukl rozsáhlý požár budovy v prostoru tábora a bylo evakuováno přes třicet dětí a několik dalších členů tábora. Využijeme tuto zkušenost s evakuací tábora a pomocí polostrukturovaných rozhovorů se zodpovědnými orgány, které zabezpečovaly evakuaci, získáme data o možnostech zajištění evakuačních objektů pro daný letní tábor. Tato zkušenost může být tak odrazovým můstkem pro zjištění možných nedostatků nebo jen jako prověření toho, že Česká republika má jedno z nejlepších propracovaných systémů ochrany obyvatelstva a je připravena obyvatelstvo chránit od těchto hrozeb.

Tato bakalářská práce může, pak posloužit jako cenný podklad nebo vzor k vytvoření samotného plánu evakuace dětského tábora. Je povinností našeho státu chránit naši budoucnost a tím máme na mysli naše děti, které se stávají zranitelnou skupinou v případě vzniku mimořádné události.

2 CÍLE PRÁCE

Cílem teoretické části práce bude popsat význam evakuace, rozdělení a vysvětlení definic základních pojmů týkajících se této problematiky. Nahlédneme i krátce do historie, která má časovou osu vývoje ochrany obyvatelstva v České republice. Důležitou částí bude definice zákonů a vyhlášek, které legislativně upravují plánování evakuace. Objasníme si i význam integrovaného záchranného systému ČR, který je využíván při zásahu u mimořádných událostí a k následné organizaci a zabezpečení evakuace osob. Objasníme si využití geografického informačního systému, který je důležitým nástrojem při řešení mimořádných událostí. Dalším bodem bude popis aktuálních hrozeb v České republice. Uvedeme a charakterizujeme si hrozby, kterým může být obyvatelstvo vystaveno a zda je možné tyto hrozby předvídat, popřípadě jakými možnostmi a nástroji disponuje pro předvídání Česká republika. V neposlední a důležité řadě se zaměříme na evakuaci dětí a dětí se specifickými potřebami, které se týkají jejich zdravotního postižení a následné evakuace, která si vyžaduje zvláštní opatření.

V praktické části této bakalářské práce bude cílem, zmapování oblasti areálu letního tábora a zaměříme se na možné hrozby, které by mohly ohrozit letní tábor a jeho uživatele. Dalším cílem bude vybrat vhodné objekty k evakuaci nacházející se v blízkosti areálu, a to i pro případ pěšího přesunu. S tím souvisí i zvolení vhodné evakuační trasy. K dosažení těchto cílů budou využity informace, které získáme od místních jednotek Hasičského záchranného sboru, vedoucího tábora a starostky obce, nacházející se v blízkosti areálu letního tábora. Pro bakalářskou práci jsme si zvolili skautský tábor Na Dědku, ve středočeském kraji, v okrese Příbram. Na základě teoretické části a získaných dat, které jsou výše uvedeny, navrhne hlavní body evakuačního plánu pro vybraný tábor.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

3.1 Definice základních pojmů

V této kapitole se zaměříme na obecné vysvětlení některých pojmů, se kterými se setkáme v této bakalářské práci. Podrobněji budou tyto definice rozebrány na následujících stránkách.

Evakuace – souhrn činností zabezpečující přemístění osob, majetku a zvířat z ohroženého prostoru na náhradní místo, kde bude postiženým osobám poskytnuto ubytování a strava na dobu potřebnou pro přežití mimořádné události (dále MU). Evakuaci zabezpečuje odpovědný orgán, a proto je důležité dodržovat jejich pokyny. Evakuace se dělí do několika skupin, které určují druh evakuace, například podle času, prostoru evakuace a způsobu. [1]

Evakuační plán – soubor opatření a postupů pro vykonání evakuace osob, zvířat, materiálu a dalších důležitých věcí z místa, kde nastala MU. [2]

Evakuační trasa – jedná se o cestu, která je určena pro přesun evakuovaných osob, z místa ohrožení MU. Trasy lze využít podle možností pro pěší přesun nebo dopravní přesun pomocí dopravních prostředků určené pro evakuované osoby. Integrovaný záchranný systém (dále IZS) může evakuační trasu použít pro své potřeby jako přístupovou trasu k místu MU. [2]

Evakuační zóna – určitá území, kde vznikla MU a je zde potřeba provést evakuaci obyvatelstva. [2]

Místo shromaždiště – určené místo pro shromažďování osob, které se nacházejí v prostoru, kde vznikla MU a hrozí jim nebezpečí. V tomto místě jsou také osoby seznámeny s informacemi o dalším následujícím

postupu činnosti. Shromaždiště může být zřízeno vně nebo uvnitř evakuační zóny. Ze shromaždiště jsou osoby evakuovány do evakuačních středisek. [2]

Krizový plán – jedná se o dokument, obsahující souhrn opatření a postupů pro řešení krizových situací. Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení má povinnost tento krizový plán zpracovávat Hasičský záchranný sbor (dále HZS) kraje, ministerstva a jiné správní úřady s určitou kompetencí. Tyto plány se zpracovávají pro obce a kraje, které se musejí daným krizovým plánem řídit. [3]

Havarijní plán – je součástí krizového plánu. Rozděluje se na vnitřní a vnější plán. Vnitřní havarijní plán zpracovává provozovatel a je tvořen na základě možných rizik uvnitř objektů nebo zařízení a určuje postup řešení při MU. Vnější havarijní plán zpracovává krajský úřad. Tento plán obsahuje postup ochrany obyvatelstva a životního prostředí v okolí objektu zasaženého MU, týkajícího se kraje. [4]

Krizové řízení – základem krizového řízení jsou orgány krizového řízení, počínaje vládou České republiky (dále ČR) a končící orgány obce. Krizové řízení lze rozdělit do třech fází – kontrakce, redukce a konsolidace. Výsledkem by tedy měla být renovace. Hlavními úkoly orgánů je tedy prevence, příprava, realizace, ochrana a kontrola činností těchto úkolů, tak aby došlo k minimalizaci následků krizových událostí. V rámci krizového řízení je možné aktivovat nadstandardní síly a prostředky. [5]

Riziko – je určitá pravděpodobnost vzniku MU, která může trvat určitou dobu, je ovlivněna okolnostmi a stává se pro nás nežádoucí z hlediska bezpečnosti. [3]

Bezpečnost – pojem bezpečnost má velký rozsah a význam ve společnosti. Z hlediska evakuace při MU se jedná o bezpečnost týkající se ohrožení našeho zdraví a majetku. Bezpečnost je dosažena, pokud se člověk necítí být ohrožen. Bezpečnost může být ohrožena přírodním jevy nebo antropologickými jevy. [2]

Mimořádná událost – podle zákona 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů se rozumí „*b) mimořádnou událostí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ [6]

Krizová situace (dále KS) – jedná se o velmi závažnou MU, která svým rozsahem ohrožuje člověka, životní prostředí a majetek. KS může způsobit poškozující až likvidační následky, které jsou považovány v nejhrošším případě za fatální. Jedná se o negativní jevy způsobující hromadné ztráty na životech a plošné zničení majetku včetně životního prostředí. Jedná se o nevojenské krizové situace. Příkladem takové KS jsou nehody velkého rozsahu, živelní pohromy. V tomto případě je nutné vyhlásit stav nebezpečí nebo nouzový stav. Třetím možným vyhlášeným stavem je stav ohrožení státu, který se vyhláší při ohrožení demokratických základů státu. [7]

3.2 Evakuace

Evakuace slouží pro ochranu obyvatelstva před MU, které mohou nastat nečekaně a rychle. S touto problematikou se lidé setkávali už od pravěku, kdy se lidé snažili chránit neplánovaně před nebezpečnými situacemi, které nastaly. Na nebezpečné situace tak reagovali pudově a bez jakékoli přípravy nebo možnostmi jednat efektivně a tím snížit ztráty na majetku a lidských životech. Jednalo se tedy o primitivní evakuaci, bez organizace a koordinace smysluplných postupů. Nejčastěji to byl útěk nebo ukrytí

se před nebezpečím. V dnešní době máme evakuaci propracovanější a již předem naplánovanou, jsou sepsané různé evakuační postupy jak přesně, bezpečně, kvalitně a co nejrychleji dosáhnout bezpečí za pomoci státních orgánů a prostředků záchranných složek. [2]

Využitím moderní techniky a elektroniky jsme schopni některé situace předvídat. Pomocí sbírání a ukládání dat o předchozích MU dokážeme eliminovat následky MU a ochránit tak obyvatelstvo, zvířata a i do určité míry majetek.

3.3 Historie evakuace

V historii evakuace se zaměříme především na vzniku pojmu ochrana obyvatelstva. Tento pojem nabíral významu během dvou období. První období zařazujeme od roku 1931 až po rok 1991 a druhé od roku 1991 do současnosti. Během těchto období došlo k rapidnímu pokroku. Jednalo se tedy o období 20. století a 21. století. [2]

Období 20. století, kdy na našem území existovalo Československo, se neslo v duchu válek, které velmi silně zasáhly životy občanů. Války přinesly vysoké počty mrtvých a raněných, mnoho poškozených staveb a zničeného majetku občanů. Evakuace jako taková byla zaměřena pouze na nebezpečí, které přicházelo důsledkem válečných útoků. Zde evakuace sehrála důležitou roli, díky které byl zachráněn nespočet životů. Jak už to tak bývá, každá špatná zkušenost přináší občas i dobré věci. V našem případě evakuace ve válečném stavu přinesla možnost využití evakuace při různých krizových situacích, které se nemusely týkat jen vojenského charakteru. První zmínkou a základním kamenem pro vytvoření systému ochrany obyvatelstva byla směrnice civilní obrany z roku 1958, kde byl stanoven i úkol zabývající se pomocí národnímu hospodářství v případě živelních pohrom. První využití tohoto bodu nastalo

až v roce 1965, kdy v tomto roce došlo k několika katastrofám v podobě protržení vodních nádrží a přehrad. Tento rok byl odrazovým můstkem v problematice evakuace a ochrany obyvatelstva. Byly zřizovány evakuační komise, jejich úkolem bylo koordinovat přípravu v případě nutné evakuace obyvatelstva. Tyto komise vznikaly v krajích a některých městech. Součástí evakuačního plánu byla přijímací a evakuační střediska. Veškeré procesy spojené s evakuací spadaly pod štáb civilní obrany státu. Evakuační plán byl zpracován na základě Směrnice pro zpracování plánu evakuace a evakuační přípravy na území ČSSR, vydané v roce 1973 Federálním ministerstvem vnitra. [2]

Zvyšování bezpečnosti obyvatelstva a životního prostředí pokračovalo v rozvoji nadále a to i po roce 1990, tedy v našem případě ve druhém období. V tom roce byla vydána Směrnice pro činnost nevojenské části Civilní obrany České a Slovenské federativní republiky a vešla v platnost od 1. srpna 1990. Úkolem směrnice bylo plnění povinností spojené s kolektivní ochranou obyvatelstva, kde byla součástí i evakuace osob. O rok později dne 25. června byla schválena Koncepce Civilní obrany České a Slovenské federativní republiky, která ukládala povinnost chránit obyvatelstvo před MU. Součástí bylo i poskytnutí pomoci s odstraněním následků a zajistit podmínky pro přežití. Tímto úkolem byly pověřeny orgány a organizace civilní obrany. Tato koncepce byla později zakotvena v zákoně, kde byly přesně určeny úlohy a funkce jednotlivých orgánů pro ochranu obyvatelstva. Inspirací byly i zahraniční trendy. V zákoně byly rozděleny postupy a úkoly v době mírové a v době branné pohotovosti státu. [2]

Významným a zásadním rokem ochrany obyvatelstva se stal rok 2000. V tomto roce byly přijaty důležité zákony, které se zabývají povinnostmi a pravomocemi bezpečnostního systému státu. Zákon určoval, kdo a v jakém rozsahu má povinnosti a kompetence spojené s ochranou obyvatelstva. Jedním

z klíčových zákonů je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. Důležitými faktory se staly také vyhlášky, které se věnují evakuaci, struktuře, havarijnímu a krizovému plánování, prevenci závažných havárií a také určují konkrétní činnosti orgánů a IZS. [2]

3.4 Rozdělení evakuace

Evakuaci lze rozdělit do mnoha skupin, které si v následujících odstavcích vysvětlíme. Důležité při rozdělení je určit o jakou MU jde (charakter a typ MU). Určování vážnosti MU je v tomto případě zásadní. Důležité je znát rozdíl mezi plošnou evakuací a objektovou evakuací. Rozdíl nastává v rozsahu, průběhu a možných následků MU. Pokud se jedná o požár administrativní budovy, lze usoudit, že bude provedena evakuace tohoto objektu, stanoví se místo shromaždiště, kde bude poskytnuta první pomoc a kontrola počtu postižených. V tomto případě se jedná o objektovou evakuaci a zpravidla krátkodobou evakuaci. Ovšem pokud by se jednalo o evakuaci většího rozsahu, například evakuace obce nebo města, následoval by přesun evakuovaných do evakuačních středisek se zajištěním nouzového ubytování a stravování. V tomto případě by se jednalo o evakuaci plošnou a dlouhodobou. Proto je nutné dopředu určit rozsah evakuace a aplikovat možnosti ochrany obyvatelstva pro nezbytně nutnou dobu. Z toho vyplývá, že evakuace lze rozdělit podle rozsahu opatření a i podle doby trvání. [8]

Evakuaci můžeme tedy rozdělit z hlediska rozsahu opatření na evakuaci objektovou nebo plošnou. Z hlediska doby trvání na evakuaci krátkodobou nebo dlouhodobou. Z hlediska způsobu realizace na evakuaci se zajištěním dopravy nebo individuální evakuaci. U plošné evakuace rozlišujeme, zda se jedná o všeobecnou evakuaci (týká se všech osob) nebo částečnou (děti nebo pacienti zdravotních a sociálních zařízení). Dále máme evakuaci přímou

nebo s ukrytím. Vyskytuje se i evakuace samovolná a to v případě, že se osoby evakuují dle svého uvážení. [9]

3.5 Objektová evakuace

Tento způsob evakuace nastane v případě ohrožení osob v jednom nebo menším počtu objektů (obytné budovy, administrativní budovy nebo budovy technologických provozů). Evakuaci takového objektu lze provést opuštěním objektu nebo setrváním v objektu, a to v případě, že stavební konstrukce nebo část budovy je bezpečnější, což může umožnit účinnější ochranu evakuovaných. Záleží také na druhu ohrožení, zda se jedná o ohrožení vnější nebo ohrožení vnitřní. [8]

V každém objektu jsou provozovatelem vytipované možné MU, na jejichž základě je vytvořen evakuační plán, který je zpracován dle právních předpisů. Jedná se například o zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně a dalšími vyhláškami, které řeší tuto problematiku. Každý objekt je specifický svým účelem a provozem, který může způsobit ohrožení bezpečnosti nejen uvnitř, ale i v okolí objektu. Nejčastějšími MU u vnitřního ohrožení jsou úniky toxických nebo hořlavých látek, výbuchy a požáry, proto je potřeba důkladně tyto události analyzovat, vyhodnocovat a následně využít evakuační plán k zajištění evakuace osob do bezpečného prostoru mimo dosah rizika. Vnější hrozby pro daný objekt mohou být například povodně, terorismus nebo radiační či chemická havárie v okolí objektu. U vnějšího ohrožení se jedná často o větší teritoriální rozsah. [2]

3.5.1 Opuštění objektu

Tento způsob evakuace se volí, pokud riziko ohrožuje osoby v objektu a nelze využít ochrany některých částí budovy. Jednalo by se v tomto případě například o narušení statiky budovy, nedostatek kyslíku, zplodiny hoření, vysoké teplo,

šíření plamene do dalších částí objektu a znečištění nebezpečnými látkami. Důležité je, aby úniková cesta nebyla znečištěna a nevedla přímo ke zdroji mimořádné události. Pokud lze uniknout z objektu a osoby nejsou nuceny vystavovat se riziku, je tato volba relevantní. [8]

Musíme brát však v potaz také fyzický a psychický stav osob, které se nachází v objektu. MU ovlivňuje osoby po psychické stránce, kdy jsou pod stresem a tlakem, mnohdy se raději vrátí zpět na místo odkud se snažili uniknout. Pokud jsou nuceni zůstat v objektu, je potřeba vytvořit podmínky pro vyčkání na záchranu. Fyzický stav některých jedinců zde hraje také velkou roli. U některých osob se slabším fyzickým stavem nebo u hendikepovaných osob je obtížnější využít formu evakuace opuštěním objektu, zde se pak projevuje větší strach z úniku a může dojít ke zhoršení psychického stavu a následkem může být nerozhodnost nebo chybné rozhodnutí. V důsledku toho pak vzniká psychická a fyzická imobilita. [8]

3.5.2 Setrvání v objektu

Tato forma evakuace se využívá v případě, kdy nám MU nedovoluje únik z objektu nebo lze využít některé části k ochraně osob, přičemž by tento způsob byl bezpečnější než využití formy opuštění objektu a neohrozil by tak zdraví a životy osob. Situace nastává v případě znečištění nebo poškození únikových cest, kvůli čemuž jsou obyvatelé nuceni setrvat v objektu (některé výškové budovy) a vyčkat na záchranu. Objekt může také disponovat místnostmi nebo chodbami, které jsou přizpůsobené k ochraně a odolnosti, díky čemuž jsou adekvátní ochranou proti dané MU a lze uskutečnit evakuaci z daného prostoru mimo nebezpečí. [8]

3.6 Plošná evakuace

Tato forma evakuace osob je zaměřena na evakuaci celku nebo části obcí a měst. Do této formy evakuace spadá i větší územní prostor. Evakuace je mířena na všechny osoby nacházející se v prostoru, který je ohrožen MU nebo může být v blízké době v nebezpečí. Výjimkou jsou osoby, které se účastní organizace samotné evakuace prostoru. [10]

3.6.1 Způsob provádění a zabezpečení evakuace

Podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a podle Vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, evakuaci zajišťují obecní úřady. Výše zmíněné právní předpisy řeší způsob a zabezpečují organizaci evakuace osob. [8]

Principem plošné evakuace je přemístění osob, které se nachází v ohroženém prostoru, do míst, kde je evakuovaným osobám poskytnuto náhradní ubytování a stravování, vyžaduje-li to situace a jedná-li se o evakuaci dlouhodobou. Tento postup opatření evakuace musí být bezpečný pro všechny osoby, které jsou součástí evakuace (členové zasahujících jednotek, evakuované osoby, zvířata). Evakuované osoby se rozdělují do skupin podle priorit. První skupinou jsou děti do 15 let, druhou skupinou jsou pacienti zdravotnických zařízení, v dalším pořadí jsou pacienti sociálních zařízení, zdravotně postižení a následně doprovod osob výše uvedených evakuovaných osob. [8]

Důležité je dodržovat postup a systém evakuace. Nejprve je potřeba stanovit evakuační zóny a určit pořadí jejich evakuace. Ve vytyčených shromaždištích jsou evakuované osoby informovány o dalším postupu a je zde provedena kontrola osob evakuovaných z obydlí nebo objektů. Nutné je u evakuovaných

prostorů zajistit uzávěry. Tyto uzávěry slouží k zajištění nebezpečného prostoru, pro případ nekontrolovaného vstupu do místa MU. K zajištění bezpečného přesunu slouží evakuační trasy, které musí splňovat adekvátní propustnost vozidel, s tím souvisí i zajištění dopravních prostředků a řízení dopravy na těchto trasách, které zabezpečují jednotky Policie České republiky (dále PČR) nebo jiné zasahující jednotky k tomu určené. Evakuované osoby jsou následně přemístěny po evakuačních trasách do přijímacích středisek, kde je nutné vést dokumentaci o jejich přijetí. Podle dokumentace jsou rozděleny osoby do náhradního nouzového ubytování v daných obcích a je jim zajištěno nouzové stravování. Prostory s nouzovým ubytováním a stravou jsou předem stanoveny. Nedílnou součástí evakuace osob je i poskytnutí psychologické pomoci. Tato pomoc se poskytuje v průběhu evakuace, ale i na místě v náhradním ubytování, pokud trvá toto nouzové náhradní ubytování delší dobu. [8]

Zabezpečení evakuace si vyžaduje odborné zajištění, které usnadní a pomůže při provádění evakuačního postupu, tak aby byly splněny zásadní postupy evakuačního plánu. U plošné evakuace se jedná o pořádkové zabezpečení evakuace, dopravní zabezpečení, zdravotnické zabezpečení, zabezpečení ubytování a zásobování a v poslední řadě se jedná o mediální zabezpečení evakuace. [8]

Aby nedošlo k chaosu a bylo udržováno bezpečí a pořádek během evakuace, musí být povolána PČR nebo tuto činnost může vykonávat i obecní policie. Pro přepravu evakuovaných osob jsou využity dopravní prostředky, s čímž souvisí i zabezpečení pohonných hmot. Důležitou součástí zabezpečení evakuace je předlékařská zdravotní pomoc, včetně převozu raněných osob do zdravotnických zařízení. Nesmí se opomíjet hygienicko-epidemiologické opatření. Pro evakuované osoby, na delší dobu než 24 hodin, musí být zajištěno nouzové ubytování, stravování a nutností je i zajištění předmětů, nezbytných

k přežití. Pro varování a předání informací, které určují, jak se má obyvatelstvo chovat při MU, je potřeba mediálního zabezpečení, využívá se rádio, televize, mobilní telefon nebo internet. [8]

3.6.2 Orgány pro řízení evakuace

Zajištění nutných kroků pro evakuaci osob z místa MU zabezpečují orgány pro řízení evakuace dle stanovených postupů. Těmito orgány jsou pracovní skupina krizového štábu, evakuační a přijímací středisko, které stanovují starostové měst a obcí. Každý zmíněný orgán v tomto odstavci zajišťuje záležitosti spojené s jejich činností. [8]

Hlavním úkolem skupiny krizového štábu je řízení a koordinace průběhu evakuace, včetně evakuačního a přijímacího střediska. Tato skupina musí mít všeobecný přehled nad situací a jednotlivými činnostmi orgánů. Skupina krizového štábu zajišťuje veškerou dopravu mezi jednotlivými místy evakuace jako je shromaždiště, evakuační střediska, přijímací střediska a další cílová místa potřebná pro přemístění a zabezpečení přepravy osob. Řídí nouzové zásobování pro obyvatelstvo. K tomu, aby mohla koordinovat činnosti evakuace je zapotřebí vézt dokumentaci a spolupracovat s evakuačním a přijímacím střediskem, který jim sděluje informace potřebné pro zajištění výše uvedených úkonů. Ke zvládnutí MU a evakuaci osob je nutná spolupráce s orgány veřejné správy a součinnost se zdravotnickými a humanitárními organizacemi. [8]

Evakuační středisko se buduje na základě předpokládaného počtu evakuovaných osob v dané lokalitě. Toto místo je velice důležité pro následující postup evakuace osob, neboť se zde osoby dostávají k informacím, které jim pomohou se zorientovat ve stavu, v jakém se nacházejí a co bude dál následovat. Důležitým úkolem evakuačního střediska je řízení přepravy osob, ze shromaždiště, pomocí dostupných dopravních prostředků, do evakuačního

střediska, kde jsou osoby zaevidovány a následně jsou přerozděleny do přeurených cílových míst, kde se nachází přijímací středisko a je jim poskytnuta předlékařská pomoc, v případě potřeby je zajištěna i přeprava do zdravotnických zařízení. Evakuační středisko zajišťuje sloučení rodin, pomocí evidence o příjmu evakuovaných osob. K přehledné orientaci jsou vytyčeny trasy k místu, odkud budou osoby dále přepravovány do přijímacích středisek. V případě, že by se evakuované osoby nebo personál zdržely déle jak 12 hodin, je potřeba, aby zde pro ně bylo připraveno nouzové ubytování a strava. V celém prostoru je zajištěna bezpečnost a veřejný pořádek. [8]

V přijímacím středisku jsou přijímány a přerozdělovány evakuované osoby, do předurčených míst s nouzovým ubytováním. Při příjezdu do tohoto střediska jsou osoby seznámeny se situací a dalšími postupy, aby nedošlo ke zmatečným situacím. Je zde také poskytnuta zdravotnická péče a zajištění převozu do zdravotnického zařízení. Přijímací středisko má také za úkol informovat orgány o průběhu, informovat veřejnou správu, pod kterou spadá prostor zasažený MU nebo veřejnou správu, která zabezpečuje nouzové ubytování a stravování, předává těmto správám počty a požadavky na potřeby pro evakuované osoby. [8]

3.7 Evakuace krátkodobá

Evakuaci krátkodobou určuje rozsah následků a čas. Nejedná se v tomto případě o dlouhodobé opuštění domova. Opatření jsou zajištěna jen v omezeném rozsahu, to znamená, že se upouští od zabezpečení náhradního nouzového ubytování a stravování. Poskytuje se pouze nouzové přístřeší a v takovém případě lze zde maximálně zajistit teplé nápoje a deky. [11]

3.8 Evakuace dlouhodobá

Evakuace dlouhodobá znamená, že osoby jsou nuceny následkem MU opustit své domovy, zpravidla na více než na 24 hodin a v případě, že nemají možnost tuto situaci vyřešit vlastními silami, jako je například ubytování u svých blízkých osob, tak jim jim poskytnuto přechodné náhradní ubytování a zajištění stravy pro základní nouzové přežití evakuovaných osob. Toto zabezpečení zajišťují orgány veřejné správy, dle evakuačních plánů daného kraje. [11]

3.9 Evakuační zavazadlo

Při mimořádných událostech, které nás mohou potkat, je pro nás evakuační zavazadlo důležitou součástí při evakuaci. Nikdy totiž evakuovaná osoba nemůže vědět, na jak dlouho se ocitne bez domova. Proto je zapotřebí mít po ruce věci, které nám mohou aspoň trochu pomoci i v té nejkritičtější situaci. Prvním krokem by měla být volba zavazadla. Velikost zavazadla závisí na počtu osob, pro který je zavazadlo určeno. Pokud se jedná o jednu osobu, ideální je batoh, který lze snáze nosit na zádech a jeho přenášení není tak nekomfortní. V případě balení zavazadla pro celou rodinu je vhodný kufr na kolečkách nebo větší cestovní taška. Důležitým prvkem zavazadla je štítek se jménem, adresou a telefonním kontaktem na majitele evakuačního zavazadla. Tento fakt nám pomůže při přesunu evakuovaných osob do bezpečného prostoru ve větších dopravních prostředcích, kdy jsou zavazadla umístěna pohromadě. Druhým krokem je obsah takového zavazadla. Obsahem by měly být důležité věci, jako jsou doklady, dokumenty, cennosti, léky, hygiena, jídlo, pití, oblečení dle ročního období. Také nesmějí chybět potřeby na spaní (spací pytle, přikrývky), komunikační prostředky (rádio, mobilní telefon, powerbanky), a osvětlení. Nesmíme také zapomenout na svá domácí zvířata včetně jejich léků a krmiva. V poslední řadě méně důležitou výbavou je zábava (kniha, karty

nebo skladná společenská hra), protože je důležité odbourat na chvíli stres, anebo zabavit své děti. [12]

4 PLÁNOVÁNÍ EVAKUACE

Plánování evakuace je prováděno na základě souboru postupů a činností, při kterých dochází ke vzájemné spolupráci IZS a orgány veřejné správy na takové úrovni, aby bylo dosaženo co největšího zajištění bezpečnosti osob evakuovaných z místa, které bylo zasaženo MU. Jedná se i o prostory, které mohou být ohroženy následky MU a to i po určité uplynulé době vzniku této události. Součástí plánování evakuace musí být i evakuace zvířat, materiálu potřebného k důležité výrobě a též majetku, který má kulturní hodnotu. Všechny osoby, zvířata a majetek musejí mít určené místo, které je adekvátně ochrání před riziky spojené s MU. [13]

Důležitým prvkem plánování evakuace je analýza rizik, jejich vyhodnocení a určení rizikových míst, kde mohou vznikat MU, jako jsou povodně, požáry, havárie. Dalším prvkem je zjištění vhodných míst pro zabezpečení nouzového ubytování a stravování pro evakuované osoby, zajištění humanitární pomoci a vytvoření evakuačních tras včetně možností přepravy osob dopravními prostředky do předem stanovených míst. Výsledkem plánování evakuace je evakuační plán, který se vytváří na základě získaných podkladů z průzkumů dané oblasti, tento plán musí být součástí havarijního plánu kraje. Podklady musí obsahovat informace o geografii prostoru, informace o vodních tocích, informace o průmyslových výrobnách, které nakládají s nebezpečnými látkami, informace o meteorologických podmínkách. Velkým pomocníkem je geografický informační systém (dále GIS), kde jsou zaevidovány veškeré informace potřebné pro plánování evakuace a zpracování evakuačního plánu pro daný region. [8]

V dnešní moderní době se pro vytvoření plánu evakuace využívají různé evakuační modely vytvořené pomocí počítačových programů. Tyto programy jsou velice užitečným prvkem pro zajištění bezpečné evakuace. Využití těchto

modelů se stupňuje každým rokem, protože narůstají požadavky na splnění rychlé a bezpečné evakuace budov, oblastí nebo infrastruktury. Svými užitečnými vlastnosti zvyšují havarijní připravenost, včetně řízení velkých venkovních požárů, havárii nebo živelních pohrom. Evakuační model je tvořen na základě několika oborů, které jsou potřeba pro správné řešení evakuace při MU. Patří sem fyzika, informatika, psychologie, sociologie nebo inženýrství. Tyto obory pak tvoří komplexní nástroj evakuačního modelu. [14]

4.1 Plán evakuace obyvatelstva

V oblasti evakuace je tento plán evakuace obyvatelstva základním plánovacím dokumentem, který je součástí havarijního plánu kraje. Tento plán se využívá především u dlouhodobé evakuace, ale lze využít jeho obsah i pro evakuaci krátkodobou. Na základě zjištění rizika v daném kraji je následně určen rozsah opatření a zabezpečení evakuace. Jsou zde určeny orgány pro řízení evakuace s rozdělením odpovědnosti související s provedením evakuace a způsob jejich vyrozumění. [15]

V případě MU je nutné určit rozsah evakuačních opatření, která zahrnují mnoho činností, které byly popsány výše v uvedených odstavcích této práce. Podle zákona č. 239/2000 Sb., o IZS obecní úřady zajišťují varování, evakuaci a následné ukrytí osob. Starosta obce organizuje v dohodě s velitelem zásahu evakuaci osob z místa MU. Dále dle zákona má velitel zásahu oprávnění nařídit evakuaci nebo omezit a zakázat vstup osobám na místo MU, stejně tak může dočasně nařídit i jiná dočasná omezení. HZS kraje má v kompetenci dle zákona organizovat a koordinovat evakuaci. Do této kompetence patří organizování nouzového ubytování, zásobování prostředky k přežití osob, jako je pitná voda, potraviny a jiné potřebné prostředky. [15]

4.2 Havarijní plán kraje

Havarijní plán kraje je závazný dokument, který vznikl pro řešení mimořádných událostí jako jsou živelní pohromy, havárie a dalších jiné nebezpečné události ohrožující zdraví, životy, majetek a životní prostředí. V tomto dokumentu jsou stanoveny postupy, jak provádět záchranné a likvidační práce, tak aby omezily nebo nejlépe odvrátily bezprostřední ohrožení, které by způsobila MU. Součástí je i odstranění následku způsobených MU. Řešení MU pomocí havarijního plánu vyžaduje vyhlášení poplachu. Jedná se o poplach třetího nebo zvláštního stupně. Tímto plánem je řízen integrovaný záchranný systém a platí pro všechny obce, správní úřady, které se nacházejí na daném území kraje, platí to i pro fyzické a právnické osoby na tomto území. [16]

Havarijní plán kraje zpracovává HZS daného kraje dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Na zpracování se podílejí odbory Krajského úřadu (dále KÚ) ve spolupráci s IZS. Odbory KÚ a IZS jsou zastoupeny odborným týmem havarijního plánu kraje. Odborný zpracovatelský tým má také povinnost tento havarijní plán v následujícím období aktualizovat. Součástí tohoto týmu jsou specializovaní odborníci z daných odborů Krajského úřadu, počínaje zdravotnickým, školským, kulturou, životního prostředí, veterinární správy, hygienické stanice, ředitelství PČR až po územní středisko záchranné služby. [16]

Úkolem je určit možná rizika ohrožující území kraje. Základem je získávání informací a podkladů od složek IZS, správních úřadů, právnických a podnikajících osob. Výsledkem je stanovení opatření k ochraně obyvatelstva, která jsou uvedena v plánu evakuace obyvatelstva. [17]

4.3 Krizový plán kraje a obce s rozšířenou působností

Krizový plán kraje zpracovává HZS v souladu se zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů. Jedná se o dokument, který obsahuje souhrn opatření a postupů k řešení krizových situací na území kraje. [18]

Krizový plán kraje se zpracovává na základě metodiky zpracování krizových plánů, na nařízení vlády. Obsah krizového plánu kraje tvoří základní část krizového plánu, operativní část a pomocnou část. [18]

V základní části krizového plánu kraje nalezneme charakteristiku organizace krizového řízení, která určuje všechny orgány podílející se na přípravě, organizaci a řízení při KS. Jsou zde určeny úkoly jednotlivých orgánů, včetně vzájemných vazeb, komunikace a předávání informací. Základní část obsahuje také přehled zdrojů rizik a jejich analýzu. Mají se na mysli, konkrétní hrozby, které mohou ohrozit obyvatelstvo, majetek nebo životní prostředí. Analyzují se následky těchto hrozeb, a proto v případě působení těchto hrozeb v jiném kraji, je zpracovatel povinen tyto informace ohlásit zpracovateli jiného kraje, který může být ohrožen. Ten by měl následně zahrnout hrozby do svého krizového plánu. Důležitým bodem krizového plánu je i seznam právnických a podnikajících fyzických osob, které mají ze zákona povinnost zajišťovat opatření v případě krizové události. [18]

V plánu je také dále uvedena činnost nebo věcná působnost, kterou mají tyto osoby plnit. V přehledu těchto osob musí být název a sídlo fyzických a právnických osob nebo územní správní úřad, pod který spadají. Dalším prvkem krizového plánování kraje je kritická infrastruktura, myslí se tím stavby, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, využitelná pro zajištění bezpečnosti daného kraje. [18]

V operativní části je stanoven popis postupu realizace a vymezení odpovědnosti podílejících se subjektů při krizových opatření. V části je také uveden plán nezbytných dodávek a způsob plnění regulačních opatření, která může nařídit hejtman za krizového stavu. Ke komunikaci mezi podílejícími se subjekty při KS je vytvořen seznam telefonních kontaktů a elektronických adres. Toto spojení má za úkol předávat informace o stavu a postupu řešení krizových událostí mezi příslušnými orgány krizového řízení, a to včetně subjektů podílejících se na řešení a připravenosti KS. [18]

Na základě analýzy identifikovaných hrozeb se rozpracovávají typové plány. Typové plány jsou určeny pro konkrétní hrozby v daném kraji. Typové plány určují postupy, zásady a opatření, které se použijí pro řešení KS v kraji. Tyto plány určují také subjekty, které se budou podílet na řešení krizové situace, včetně požadavků na síly a prostředky a stanovují odpovědnost za řešení KS. [18]

Neméně důležitou součástí krizového plánování kraje jsou další plánovací dokumenty, které lze využít při řešení krizových událostí. Prvním dokumentem je havarijní plán kraje, druhým je vnější havarijní plán. V případě povodní je možnost využít povodňový plán a dle uvážení zpracovatele jsou k dispozici další plánovací dokumenty. [18]

Poslední částí krizového plánu kraje je pomocná část. V této části je uveden přehled právních předpisů, který obsahují výčet zákonů a právních předpisů. Tyto právní předpisy se využívají při řešení přípravě KS. Krizový plán kraje obsahuje zásady manipulace, které určují místo uložení, způsob aktualizace plánu nebo jejich částí a seznam jejich zpracovatelů. K upřesnění a k dokonalému plánování řešení KS je potřeba mít k dispozici geografické podklady. Tyto podklady jsou v analogové nebo digitální formě. Jsou zde využívány mapy, mapové soulepy a v současné době často využívaný geografický informační

system (dale GIS). K vedení dokumentace je potřeba různých vzorů a formulářů, využitelných pro přípravu a řešení KS. Důležitou a podstatnou součástí jsou vzory pro vyhlášení stavu nebezpečí, změně krizových opatření a zrušení stavu nebezpečí. Články uvedené v krizovém plánu kraje jsou obdobné jako u krizového plánu obce s rozšířenou působností. Odpovědnost za jejich aktuálnost mají poskytovatelé podkladů, kteří tyto podklady zpracovávali. [18]

4.4 Zákon 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému

„Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.“ [6]

4.5 Zákon 240/2000 Sb. o krizovém řízení

„(1) Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností. (2) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje určování a ochranu evropské kritické infrastruktury.“ [19]

4.6 Integrovaný záchranný systém

V roce 2001 vznikl v ČR Integrovaný záchranný systém. Tento systém má za úkol provádět záchranné a likvidační práce spojené s MU a připravovat obyvatelstvo na MU. IZS se skládá ze dvou složek, a to základní složky a ostatní složky IZS. V obou případech se jedná o složky, které společně vytvářejí efektivní

a koordinovaný systém pro záchranné a bezpečnostní práce při plnění úkolu ochrany obyvatelstva. Tyto složky spolupracují podle stanovených pravidel, tak aby se navzájem neomezovaly a zároveň se doplňovaly při plnění svých úkolů. Tento systém podléhá zákonu č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. Základní složky IZS tvoří HZS, ZZS, PČR a jednotky požární ochrany daného kraje. Do ostatních složek IZS jsou začleněny ostatní ozbrojené služby (AČR, obecní policie, vězeňská stráž), ostatní záchranné sbory (vodní záchranná služba, horská služba), civilní obrana, služby pohotovostního a havarijního významu, Červený kříž a neziskové organizace. [20]

4.7 Geografický informační systém GIS

V dnešní moderní době se využívá k plánování evakuace výpočetní technika, díky které jsme schopni plánovat evakuaci v reálném čase, na konkrétním území a které může být, anebo je zasažené MU. Jedním z velkých pomocníků při efektivním plánování evakuace je počítačový software GIS. Tento systém využívá například IZS při plánování evakuací a hledání informací o daném prostoru, které by mohly přispět k rychlému a adekvátnímu plánování evakuace. [8]

GIS je geografický informační systém, který vytváří, ukládá, spravuje, analyzuje a mapuje všechna data. Jako data si můžeme představit veškeré stavby a jejich účely (továrny, školy, nemocnice, infrastrukturu, obytné domy, přehrady), geografická data (řeky, potoky, hory, sopky, lesy, cesty). Jsou zde uloženy i informace o veškerých záchranných jednotkách jako jsou hasiči, policie, nemocnice a další organizace nebo orgány, které mají za úkol udržovat veřejnou bezpečnost a podporu pro zvládnutí evakuace. Všechna tato data jsou propojené s jejich polohou, popisem a informacemi. Data a mapy tak společně vytvářejí komplexní informační systém. Pomocí tohoto systému se vytváří vztahy a vzorce, které pomáhají při řízení a rozhodování.

Výhodou je efektivita a lepší komunikace mezi uživateli po celém světě. Tento systém využívají stovky tisíc organizací ze všech možných odvětví po celém světě. Je to unikátní systém, který mění fungování světa. [21]

Uvedeme si příklad v praxi s použitím GIS. Představíme si, že na kraji malého města je hokejový stadion, dojde k úniku chlóru, tento chlór se dostane do ovzduší. Systém GIS je nám schopný lokalizovat polohu hokejového stadionu a okolních budov, které by mohly být ohrožené. Poskytne informace o účelnosti budov, například základní škola, domov pro seniory a obytná část. Systém GIS je nám schopný na základě aktuálních meteorologických jevů vyhodnotit, odkud a kam se chlór bude šířit a jaké území bude zamořené, kolik přibližně osob se v tomto prostoru nachází, kde jsou nejbližší stanice HZS, PČR, zdravotnické záchranné služby (dále ZZS), které by mohly být aktivovány. Na základě analýzy je nám schopný určit evakuační trasu a možnosti využití staveb pro nouzové ubytování nebo úkryt. Díky propojení různých odvětví a dat s mapou je tak ideálním systémem pro pomoc při řešení a zabezpečení evakuace.

4.8 Krizové stavy

Krizové stavy se vyhláší při vzniku krizových situací, které mohou narušit a ohrozit stát nebo jednotlivé části území. Podmínky pro vyhlášení jednotlivých krizových stavů jsou stanoveny v zákoně. Krizové stavy máme celkem čtyři. Jedná se o stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Při vyhlášení krizového stavu přebírá odpovědnost stát nebo kraj. [22]

Stav nebezpečí vyhláší hejtman kraje a pro hlavní město Prahu je legislativně určen primátor hlavního města. Nouzový stav může vyhlásit vláda ČR nebo její předseda. Stav ohrožení státu smí vyhlásit na návrh vlády Parlament ČR. Válečný stav smí vyhlásit Parlament ČR. Vyhlášení válečného

stavu je platné pro celé území ČR, kdežto u nouzového stavu nebo stavu ohrožení může být tento stav vyhlášen jak pro celé území, tak i pro určitou část území státu, v rámci ochrany obyvatelstva. [23]

4.9 Aktuální hrozby v České republice

Českou republiku můžeme označit jako klidné prostředí z hlediska možností hrozeb. V ČR máme dvě jaderné elektrárny, které mohou způsobit technologickou katastrofu, ale toto riziko je eliminováno na minimum, protože její bezpečnostní opatření je na vysoké úrovni, dokonce jedno z nejlepších na světě. Možným rizikem jsou také podniky, které pracují s nebezpečnými chemickými látkami. Aktuálním tématem v ČR jsou hrozby, spojené s přírodními riziky v podobě bleskové i dlouhotrvající povodně, které si vyžádaly 1997 již přes 100 obětí. [10]

V roce 2015 byly zveřejněny analyzované hrozby, které mohou narušit bezpečnost státu a jsou uvedeny v Bezpečnostní strategii České republiky. Uvedené hrozby se dělí na přírodní a antropogenní. Tyto hrozby by mohly narušit životní prostředí, ekonomiku země, poškodit kritickou infrastrukturu, zásobování surovinami nebo ohrozit životy lidí a jejich majetek. To může mít i nepřímý dopad na bezpečnost ostatních zemí v mezinárodních organizacích, ve kterých je ČR zodpovědným členem. [24]

4.9.1 Nebezpečné chemické látky

Nebezpečné chemické látky nebo směsi (dále CHLS) byly, jsou a budou součástí našich životů. Chemické látky mohou být ve skupenství kapalném, plynném nebo jako tuhá látka. Jsou využívány při různých technologických procesech, které vyrábí potřebné materiály a výrobky využívané lidmi při každodenní činnosti (pohonné hmoty, hnojiva, léky). Tyto CHLS bohužel

nepřinášejí jen užitek ve světě, protože v případě nesprávné manipulace nebo selhání při zpracování těchto nebezpečných látek v průmyslu dochází k haváriím a vytváří se tak určité riziko pro lidský organismus a životní prostředí, kterému říkáme toxicita. [25]

Pro využívání CHLS jsou výrobci a dovozci povinni tyto látky registrovat v souladu s evropským nařízením REACH (Registration Evaluation Authorisation Chemicals). Obsahem tohoto nařízení je povinnost znát rizika spojené s látkami, které jsou uváděny na trh a jsou dováženy do cílových zemí. Pokud jejich množství je vyšší než 1 tuna, ukládá jim toto nařízení registrovat látky v Evropské agentuře pro chemické látky. [10]

4.9.2 Povodeň

Povodeň je v České republice považována za jednu z nejčastějších a nejničivějších přírodních katastrof. Je způsobena zvýšením hladiny řek, potoků a dalších povrchových vod. Následkem nadměrného zvýšení hladin dochází k zaplavení okolí vodního toku a způsobuje ohrožení životů osob a jejich majetků, včetně zvířat a životního prostředí. Příčinou zvýšení hladin mohou být nadměrné dešťové srážky, tání sněhu a ledů. Tyto stavy povodní jsou tedy zapříčiněné přírodními jevy. Příčinou povodní lze označit i havárie způsobené poruchou vodního díla (přehrady), kdy dojde k protržení hráze nebo v případě řešení nouzového upuštění vodního díla. Tyto havárie jsou zapříčiněné lidským faktorem. [26]

Vzhledem nárůstu globálního oteplování možným důsledkem antropogenního působení na klima se frekvence výskytu povodní může nadále zvyšovat a s tím pochopitelně i počty obětí a ztráty na majetku. K roku 2013 se počty obětí vyšplhaly na 133 a škody na 184,8 mld. Kč. Po povodních v roce 1997, se začala česká legislativa zabývat řešením těchto

MU v rámci ochrany obyvatelstva. Nyní veškerou činnost spojenou s přípravou, koordinací prací a obnovu území svěřila česká legislativa do kompetencí obcím. Při povodních se rozlišují tři stupně povodňové aktivity (dále jen SPA). SPA 1 Bdělost, SPA 2 Pohotovost, SPA 3 Ohrožení. [10]

Veškerá opatření jako je prevence před povodněmi, povodňový plán a činnosti spojené s ochranou obyvatelstva, jsou uvedeny v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Důležitým výstupním dokumentem tohoto zákona je povodňový plán. Tento plán obsahuje opatření, organizaci činnosti při řešení povodní, způsob zajištění přípravy a zabezpečení záchranných prací. [27]

Značnou pozornost proti povodním věnuje Český hydrometeorologický ústav (dále ČHMÚ), který na základě předchozích následků povodní v ČR vytvořil hláskou a předpovědní povodňovou službu (dále HPPS). Tato služba má za úkol sledovat dění hydrologických úkazů a následně pomocí HPPS informovat veřejnost a odborníky před možným rizikem, které mohou ochránit obyvatelstvo před škodlivými účinky těchto povodní. [28]

4.9.3 Radiační hrozby

V ČR se můžeme setkat s radiačními hrozbami v souvislosti s jadernými elektrárnami (dále JE). Naše republika má takové dvě elektrárny, a to JE Temelín, která se nachází přibližně 24 km od Českých Budějovic a druhou JE Dukovany, která leží přibližně 30 km na jihovýchodě od města Třebíč. Obě JE mají špičkové zabezpečení a odpovídají moderním světovým parametrům pro ukládání a výrobu elektřiny, včetně zpracování jaderných materiálů. V případě radiační havárie, by došlo k uvolnění radioaktivních látek spojené s ionizujícím zářením, které by mělo katastrofální následky na lidský organismus a životní prostředí. Lidský organismus by tuto energii v podobě záření absorboval a došlo

by k poškození molekul a buněk lidského organismu. Vzhledem k vysokému riziku nebezpečí při nakládání s jadernými materiály je vlastník povinen tyto materiály mít evidovány v Mezinárodní agentuře pro atomovou energii, přičemž musí být speciálně chráněny a musí mít platné povolení, které mu dovoluje s těmito materiály nakládat. Podmínky pro nakládání s jadernými materiály v ČR jsou stanoveny v zákoně č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 422/2016 Sb., o radiační ochraně a zabezpečení radionuklidového zdroje. [10]

Každá JE má své zóny havarijního plánování. Tyto zóny se dělí na vnitřní a vnější. U JE Temelín, která se nachází v Jihočeském kraji, je vnitřní zóna 0 až 5 km od středu 1. výrobního bloku a vnější zóna je 5 až 13 km. Vnější zóna je rozdělena na sektory, těchto sektorů je celkem 16. U JE Dukovany je zóna havarijního plánování rozdělena na tři zóny. Jedná se o vnitřní zónu, která má vzdálenost 0 až 5 km od 1. bloku JE. Další zónou je střední, která je v rozmezí 5 až 10 km, tato zóna se rozděluje na sektory. Poslední zónou je vnější, tato zóna je v rozmezí 10 až 20 km. JE Dukovany se nachází na hranici Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Ochranu obyvatelstva a životního prostředí musejí kraje dodržovat v souladu s vyhláškou MV č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. [29]

5 SPECIFIKA PŘI EVAKUACI OSOB

V této části bakalářské práce se zaměříme na možné specifika osob, přičemž toto slovo si vyložíme jako zvláštní chování jedinců reagující na určitý jev nebo mimořádnou a ojedinělou situaci. V našem případě se jedná o evakuaci při MU. Jedná se tedy o druh chování, který není běžný. Tento druh chování můžeme identifikovat například u evakuace osob se zvláštními vlastnostmi jako jsou různá zdravotní postižení, anebo u dětí. V následujících odstavcích si tato specifika vysvětlíme.

5.1 Evakuace osob se specifickými vlastnostmi

Nedílnou součástí evakuace a v dnešní moderní době často probíranou problematikou, je evakuace handicapovaných osob. Většina vyspělých zemích se zabývá začleněním handicapovaných osob do společnosti. Veřejné budovy se tak zpřístupňují pro osoby s handicapem, což si vyžaduje specifické zabezpečení v rámci evakuace těchto osob. V této problematice ani Česká republika nezůstává pozadu. Dokonce v naší legislativě je i zakotven požadavek na možnost pohybu handicapovaných osob v budovách a veřejně dostupných prostorách, s čímž souvisí i jejich evakuace z daného objektu nebo prostoru v případě MU. [8]

Existuje mnoho druhů zdravotních postižení. Základními typy postižení jsou sluchové, zrakové, pohybové, mentální postižení anebo kombinované postižení se dvěma a více vadami. Všechny tyto typy mají svým způsobem omezenou schopnost pohybu. Do skupiny s omezenou schopností pohybu patří i těhotné ženy, děti do tří let, ale i osoby pokročilého věku nebo doprovod dítěte v kočárku. Je tedy nutné a potřebné brát v potaz i tyto osoby, v rámci evakuace při MU nebo krizové situaci. [30]

Dalším specifikem při evakuaci je chování evakuovaných osob, které mají výše uvedené postižení. Při evakuaci je důležité, aby zasahující jednotky, předem věděly, s kým se budou setkávat a koho budou evakuovat. Důvodem je, aby byly záchranné jednotky na tuto skutečnost připraveny a mohly zajistit potřebné náležitosti, které jim usnadní a vytvoří podmínky pro rychlé a bezpečné evakuování těchto osob. Ke každé osobě je pak potřeba přistupovat individuálně a to tak, aby nedošlo ke komplikacím při evakuaci. Každá osoba s postižením může na stresovou situaci reagovat jinak a tím ohrozit tak svoje zdraví nebo zdraví zachránce. Je proto nutné přistupovat k těmto osobám s určitým respektem a profesionalitou. Příkladem reakce osoby se zrakovým postižením může být nekontrolovaný vběhnutí do ohniska rizika mimořádné události, kdy je podmětem strach a stres, to platí i u sluchově postiženého, mentálně postiženého nebo u dítěte. V tom případě je nutné se k těmto osobám chovat klidně a přesvědčivě, což by mělo být nepochybně součástí profesionálního přístupu každého jednotlivce záchranné jednotky.

Ve světě se začal klást důraz na přípravu evakuace v rámci navržených modelů, které se vytvářeli na základě zkušeností, které byly získány z MU. Jednalo se o MU, které se týkaly povodní, zemětřesení, požárů nebo sesuvu půdy, kdy byly evakuovány osoby, včetně osob se sníženou pohyblivostí. Mahdi Hashemi ve své studii a průzkumu nouzové evakuace osob se zdravotním postižením uvádí, že většina evakuačních cvičení a počítačově vytvořených modelů evakuace, je zaměřena jen na posouzení pohybu osob s pohybovým postižením, při překonávání různých překážek (schodiště, úzké chodby, úzké rozměry průchodů dveří, povrchy podlah), přičemž výsledkem studie je zde doba evakuace, průchodnost trasy, ale není možné pochopit a předvídat chování osob se zdravotním handicapem, při nouzové evakuaci. Tyto studie jsou sice přínosné pro vytváření lepších technických podmínek

pro evakuaci nebo o získání přehledu doby evakuace těchto osob, ale ne pro připravenost na různé stresové reakce osob s handicapem při MU. [31]

5.2 Evakuace dětí obecně

Děti (chápeme každou osobu mladší 18 let) se v případě evakuace stávají zranitelnou složkou naší populace. Zabezpečit ochranu zdraví těchto jedinců je primárním úkolem při evakuaci. Toto opatření stanovuje vyhláška č. 281/2001 Sb., Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, v součinnosti se zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). V případě, že zákonný zástupci nemohou poskytnout péči v době evakuace, má tuto povinnost převzít určená vzdělávací zařízení nebo činnosti s ním související, a to po dobu k tomu nezbytně nutnou. [29]

5.3 Evakuace dětí a jejich specifika

Při evakuaci je zapotřebí brát v potaz, že mezi evakuovanými osobami se mohou vyskytovat i osoby mladší 18 let. Příkladem jsou školská zařízení, dětské tábory, nemocnice a další zařízení, která poskytují služby pro děti a mládež. Je nutností si uvědomit, že evakuace těchto osob je odlišná od evakuace dospělých jedinců. Důvodem odlišnosti je jejich mentální nevyzrálost a nízká fyzická zdatnost. Při evakuaci je nutno brát tento fakt jako specifikum, které může negativně ovlivnit evakuaci a její postup. Proto je potřeba k osobám mladším 18 let přistupovat individuálně a s předvídáním, že se nemusejí zachovat a reagovat adekvátně v souladu s postupem evakuace.

Může tedy dojít k nekontrolovatelnému vychýlení reakce na MU a evakuaci. Příčinou takového chování je strach z nebezpečí, které vzniklo mimořádnou

událostí. Jsou limitovány svými schopnostmi rozhodovat se logicky v daném ohrožení. Problematikou evakuace dětí je v některých případech i zdravotní postižení, zde se jedná o vysoké riziko možnosti výskytu komplikací při evakuaci prostoru nebo objektu. V tomto případě je zřejmé, že osoby nebo děti se zdravotním postižením různého typu se nebudou pohybovat stejně rychle jako osoby, které nemají žádné zdravotní postižení. [8]

Při evakuaci je důležitým faktorem čas. Každá evakuace by měla proběhnout rychle a bezpečně. S tím souvisí fyzická zdatnost evakuovaných osob. Fyzickou zdatnost chápeme jako pohyb, sílu a vytrvalost. Tyto aspekty jsou při evakuaci důležitou rolí, které určují zvládnutí procesu evakuace za určitý čas. Rychlost je tedy při evakuaci jedna z nejdůležitějších věcí, protože v případě MU je zapotřebí se rychle dostat mimo ohrožení života. Faktory, které nejvýznamněji ovlivňují rychlost je zdravotní a psychický stav osoby, v našem případě dítěte. [29]

5.4 Evakuace dětí se zdravotním postižením

Pokud se zaměříme na evakuaci dětí více podrobněji, zjistíme, že jejich slabou stránkou nemusí být jen mentální nevyzrálost a nízká fyzická zdatnost, která je přímo úměrná k jejich věku, ale jsou to i určité zdravotní postižení. V dnešní době dochází k začlenění těchto dětí s handicapem mezi děti, které nemají žádné fyzické a psychické postižení. Děti se zdravotním postižením mají určité specifické potřeby a vyžadují zvláštní zacházení. Jako specifické potřeby dětí můžeme považovat asistenta zdravotně postiženého jedince, různé zdravotní pomůcky, slepeckou hůl, asistenčního psa, invalidní vozík a další potřebné věci pro zvládnutí zdravotního postižení. [8,29]

Zdravotní postižení je dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, rozlišováno do pěti druhů zdravotního postižení a to tělesné, mentální, duševní,

smyslové, kombinované. Jsou klasifikované do čtyř stupňů, v závislosti na pomoci jiné osoby, které se odvíjí od schopností zvládat základní životní potřeby. [32]

Evakuace zdravotně postižených dětí je velice specifická a mnohdy časově náročná. Proto musí být nedílnou součástí evakuačního plánu seznam dětí s daným zdravotním postižením a musí být stanovené podmínky postupu pro evakuaci těchto osob, tak aby odpovídali jejím potřebám. Při evakuaci je tak nezbytné vědět jakým druhem zdravotního postižení jsou děti omezeny. Tato informace je důležitá pro zajištění dopravních prostředků k evakuaci těchto dětí, protože mnohdy tyto děti nelze přepravit běžným dopravním prostředkem. [29]

S evakuací dětí se nejčastěji setkáváme ve školních zařízení nebo v různých dětských táborech. Pro případ evakuace dětského tábora mají HZS databázi dětských táborů s jejich umístěním, které jim umožňuje být připraveni na jejich specifickou evakuaci. V případě nutného zásahu při MU jsou stanovena bezpečná místa (budovy ZŠ, kluboven, obecní úřady), které zajišťuje obec, pod kterou spadá lokalita dětského tábora. Tato bezpečná místa jsou evakuační střediska a přijímací střediska. [33]

6 METODIKA

V této kapitole, která je součástí praktické části, popíšeme aplikované postupy, které jsme zvolili k dosažení výsledků. Cílem bylo získat data o letním táboře, který jsme si vybrali pro navržení hlavních bodů evakuačního plánu. K tomu, abychom navrhli hlavní body evakuačního plánu, jsme nejdříve zjistili možné zdroje rizik, určili evakuační trasy a evakuační objekty. Jako metodu k dosažení výsledků jsme zvolili analýzu prostoru, včetně rizik a polostrukturovaný rozhovor s místním HZS, vedoucím tábora a starostkou obce Hvoždany. Analýzu prostoru tábora a jeho zdrojů rizik jsme provedli osobním průzkumem. Polostrukturovaný rozhovor jsme využili k získání dat o možné evakuaci tábora.

6.1 Analýza prostoru a jeho rizik

Pro získání dat o areálu letního tábora a jeho okolí, včetně možných hrozeb jsme využili osobní průzkum, jako analýzu tohoto prostoru a jeho okolí. Předmětem průzkumu bylo zjistit přítomnosti možných hrozeb pro areál letního tábora. Průzkum jsme zaměřili, na zázemí areálu, vodní zdroj, sociální zařízení, hřiště a ohniště. Prozkoumali jsme stav blízkého vodního zdroje (potok) a jeho zmapování toku vůči areálu. Zdokumentovali jsme a prozkoumali přístupové cesty do tábora (lesní cesty, silnice), včetně jejich stavu, průchodnosti a povrchu. Dále jsme zkoumali okolí prostoru, včetně přilehlých stromů, které se nachází i v prostoru areálu. Průzkum jsme prováděli v únoru roku 2023. Jako data k analýze hrozeb a prostoru tábora jsme vytvořili fotodokumentaci a zápis. Tyto data jsme následně zanalyzovali.

6.2 Polostrukturovaný rozhovor

K získání informací o možnostech zabezpečení evakuace ze strany obce, místní jednotky HZS a odpovědné osoby tábora, jsme využili

polostrukturovaného rozhovoru, který byl formou dotazníku. Dotazník byl určen pro starostku přilehlé obce Hvoždany, pro velitele místní jednotky HZS a vedoucího tábora (dotazníky jsou součástí Přílohy). Získaná data z polostrukturovaného rozhovoru jsme přiřadili k analýze prostoru a okolí tábora a vytvořili tak podklady k dosažení stanovených cílů této praktické části.

6.3 Letní skautský tábor Na Dědku

Pro praktickou část této bakalářské práce jsme si vybrali skautský tábor Na Dědku, který je odloučeným střediskem Skautu Rožmitál, Junák – český skaut, středisko Rožmitál pod Třemšínem, z.s. Tento tábor se nachází na Příbramsku, ve středočeském kraji. Skautský tábor je zde provozován od roku 1991, kdy hájovnu po pádu komunismu získalo do svého vlastnictví skautské středisko Rožmitál pod Třemšínem a je dodnes zázemím pro skauty. Pořádají se zde letní tábory, skautské akce, víkendové výpravy skautů. Skautský tábor se nachází v samotném srdci brdských lesů. Vedoucí střediska je Vítězslav Doležal.

Jedním z důvodů, proč jsme si zvolili právě tento tábor je, že má již z roku 2019 zkušenost s mimořádnou událostí, při které zasahovaly složky integrovaného záchranného systému. Došlo k požáru hájovny, která sloužila jako zázemí pro skautský tábor, využívaný pro spánek, kuchyň a jídelnu. Bohužel velká část hájovny vyhořela a byla nařízena demolice zbylých částí stavby. Při mimořádné události byla zde nutná i evakuace členů tábora včetně dětí. Měli jsme tu možnost hovořit s vedoucím tábora a účastníkem zásahu při likvidaci požáru, kterým byl hasič Pavel Mañas z HZS Příbram.

6.4 Obec Hvoždany

Obec Hvoždany se rozprostírá na trojmezí krajů Středočeského, Plzeňského a Jihočeského. Nachází se 25 km jihozápadně od města Příbram. Správní území obce má rozlohu 49,73 km². V současnosti je zde trvale hlášeno 762 obyvatel. Obec Hvoždany je největším správním územím v okrese Příbram. K této obci patří místní části Letice, Vacíkov, Roželov, Planiny a Pozdyně. Starostkou obce je Markéta Balková. Obec má obecní zastupitelstvo s počtem 11 členů. Obec má také mateřskou a základní školu s tělocvičnou, kulturní dům pro 300 osob, v částech obce Letice, Vacíkov a Roželov se nachází hasičská zbrojnice, v budově obecního úřadu je i knihovna. Nedílnou součástí obce Hvoždany je i zdravotnické středisko s praktickým lékařem pro dospělé a dětským praktickým lékařem. V obci se nachází také čerpací stanice pohonných hmot. Je zde i zaveden nový obecní vodovod. Důležitou součástí správního území je i čerpací místo vodního zdroje pro HZS, tím je rybník v části obce Roželov. [34]

7 VÝSLEDKY

7.1 Polostrukturovaný rozhovor – starostka obce Hvožd'any

V tomto rozhovoru jsme se zaměřili na úhel pohledu z pozice paní starostky Markéty Balkové, při evakuaci tábora v roce 2019, kdy v tomto táboře vypukl požár a musela být provedena evakuace dětí a členů tábora. Smyslem tohoto rozhovoru bylo získání informací, které se týkaly zabezpečení evakuace jako celkového procesu, počínaje prvotním hlášením, až po nouzové ubytování evakuovaných dětí. Cílem bylo tedy zjistit aktuální stav připravenosti obce pro evakuaci letního tábora, s možnostmi poskytnutí a využití prostředků a objektů obce, k zajištění bezpečnosti ochrany dětí a členů tábora. Součástí bylo i zjištění určitých nedostatků při zabezpečování této evakuace. K získání dat jsme použili níže uvedený polostrukturovaný rozhovor formou dotazníku.

Otázka č.1: Jak a kým jste byli informováni o mimořádné události?

Odpověď: *„Prostřednictvím systému Fireport. Jsem na seznamu osob, který jsou informováni o výjezdech naší jednotky HZS.“*

Otázka č. 2: Jaká jednotka HZS byla u požáru jako první a jaké jednotky zasahovaly?

Odpověď: *„První jednotkou na místě MU byla JPO II z Rožmitálu pod Třemšínem, následně JPO III Hvožd'any a JPO V Vacíkov. Zasahovaly zde jednotky ze třech krajů - Středočeský, Jihočeský a Plzeňský. Přibližně celkem 60 hasičů.“*

Otázka č. 3: Jaká byla spolupráce s hasiči (komunikace, informace o dalších postupech, možnosti řešení)?

Odpověď: „Komunikace s velitelem zásahu Petrem Zemkem z HZS Příbram a se všemi byla na vysoké úrovni a velmi věcná.“

Otázka č. 4: Byl použit evakuační plán (jestli byl nějaký evakuační plán tábora připraven – sepsán už dříve)?

Odpověď: „Tak to netuším, zda byl použit evakuační plán. Na úřadě obce máme vždy od všech letních táborů termíny pobytů, specifikaci místa pobytu (zpravidla je to mimo komunikace a v lesích). Vždy vyžadujeme kontakt na vedoucího tábora.“

Otázka č. 5: Evakuaci jste zabezpečovali vy a máte k tomu určenou nějakou skupinu pro evakuaci při mimořádných událostech?

Odpověď: „Evakuaci jsme zajišťovali my jako obec. Ihned po obdržení zprávy o požáru jsem jela za hasiči k výjezdu do hasičárny. A následně jsem jela za nimi k hájovně, kde už byla Policie ČR, která řídila dopravu. Začala jsem hned řešit evakuaci dětí a informovala se, zda je někdo zraněn. Ihned po příjezdu na místo jsem mluvila s vedoucími, kteří mě informovali, že děti jsou ukryty v lese, v dostatečné vzdálenosti. Nicméně, vzhledem k vysokým teplotám a riziku přeskočení požáru do okolních lesů, bylo nutné děti dostat mimo ohrožení. Proto jsme využili nové evakuační vozidlo DA Ford transit a evakuovali jsme děti do klubového centra v Hvožd'anech. Zároveň jsem kontaktovala kolegyně a všechny provozní zaměstnance, aby připravili klubové centrum pro evakuované děti. A zkontaktovala jsem se s ředitelkou naší školy v obci, aby zajistila dozor pro děti.“

Otázka č. 6: Máte předem dohodnuté specialisty jako jsou například psychologové pro evakuované nebo byly povolány tyto osoby zasahujícím HZS?

Odpověď: „Psychologickou pomoc poskytl HZS.“

Otázka č. 7: Má vaše obec HZS? Pokud ano, jsou seznámeni s možností evakuace tohoto tábora?

Odpověď: „Ano, obec Hvožd'any má na svém správním území dvě JSDHO a to v kategorii JPO III Hvožd'any a JPO V – Vacíkov. V případě silných dešťů jsme v kontaktu s vedoucími letních táborů v okolí a nabízíme jim pomoc v případě nouze a potřeb v rámci zabezpečení opatření proti přívalem dešťům a jejich následkům.“

Otázka č. 8: V případě potřeby vody k hašení požáru, nachází se někde v blízkém okolí tábora Na Dědku zdroj vody pro hasiče? Pokud ano, tak kde?

Odpověď: „Při mimořádné události bylo ihned zřízeno čerpací místo pro techniku HZS CAS a to v Roželově, jedná se o rybník u cesty na Hvožd'any, cca asi 1,5 km od místa požáru. Tento rybník je i oficiálně hlášen a veden jako požární zdroj vody pro hašení.“

Otázka č. 9: Prostory, které byly využity jako evakuační středisko (klubové centrum Hvožd'any) jsou k tomu předem určené nebo to bylo řešeno jako improvizace řešení? Máte ještě nějaké prostory k tomu určené nebo domluvené s jinou obcí či městem?

Odpověď: „Klubové centrum slouží jako zázemí pro sociální služby, bylo ten rok akorát otevřené. Již při rekonstrukci jsme chtěli tento prostor vybavit k použití i pro nouzové ubytování, lze propojit s přílehlou restaurací, salonkem a velkým sálem KD (kapacita 300 lidí). Takže rozhodnutí o tom, kde budou evakuované děti bylo jasné. V případě, že by děti musely zůstat přes noc, bylo zajištěné ubytování v naší MŠ (jsou tam postýlky, plnohodnotné sociální zařízení a kuchyně).“

Otázka č. 10: Jsou tyto prostory (klubové centrum Hvožd'any) vybaveny a připraveny na nouzové ubytování na dobu nezbytně nutnou (kapacita

pro evakuované osoby, sociální vybavenost, kuchyň, strava, deky, popřípadě lehátka)?

Odpověď: *„Vybavenost prostor KC – max 10 lidí, ale možnost rozšíření viz. odpověď č. 9. V KC jsou sociální zařízení, bezbariérové WC, sprcha, kuchyňka. Výhoda pro děti tady byla, že zde je i dětský koutek a hry, takže přišly na jiné myšlenky.“*

Otázka č. 11: Jak byly přepravovány děti a členové Skautského tábora do Hvožd'an (autobus, soukromá vozidla) nebo to zabezpečovaly jednotky Hasičského záchranného sboru?

Odpověď: *„Evakuace probíhala DA FORD Transit, který obec pořídila pro naši zásahovou jednotku Hvožd'any (byl to první výjezd), řidič byl od hasičů. Dále nám byl k dispozici DA ze sousední obce Mladý Smolivec.“*

Otázka č. 12: Máte navržené evakuační trasy do evakuačních středisek z místa tábora Na Dědku?

Odpověď: *„Ne, nemáme. Nicméně tábor je umístěn přímo u krajské komunikace III/191 a dále je možné k rychlé evakuaci využít cestní síť Lesy ČR a Arcibiskupství pražské. Právě i s Lesy ČR probíhala komunikace.“*

Otázka č. 13: Jaké byly využity evakuační trasy z místa Na Dědku do evakuačního střediska (klubové centrum Hvožd'any)?

Odpověď: *„Trasa Hájozna Na Dědku – Roželov (silnice II/191) a poté Roželov - Hvožd'any.“*

Otázka č. 14: Můžete mi stručně popsat průběh evakuace letního tábora Na Dědku během mimořádné události – požáru v roce 2019? (oznámení požáru,

výjezdy HZS a ZZS, přeprava osob, evidence osob, oznámení události rodičům, použití evakuačního plánu nebo modelu, zabezpečení osob materiálem)?

Odpověď: „S takovouto událostí jsem se tenkrát setkala poprvé po 10 letech starostování. Bylo mi jasné, že není na co čekat. To riziko přeskočení požáru do lesa, bylo opravdu vysoké. Děti byly v lese, sice v dostatečné vzdálenosti, ale pořád tu bylo určité riziko ohrožení. Obrovská výhoda na místě byla znalost prostředí, zasahujících hasičů. Solidarita a pomoc lidí při zásahu byla obrovská. Sami se nabízeli s pomocí. Takže jen po telefonu jsem říkala, co potřebuji. Byl zajištěný pitným režim a strava pro zasahující HZS. Zároveň bylo postaráno i o děti na místě MU. Já jsem byla na místě požáru skoro celou dobu a byla jsem v kontaktu s lidmi, kteří zajišťovali chod evakuačního centra ve Hvožd'anech. Když nás kontaktoval HZS z Kladna, abychom evakuovali děti, už jsme je měli všechny v bezpečí. HZS vyslal ihned psychologa k dětem a také dorazil na místo vyšetřovatel požáru. Požár dle mých informací oznamovali přímo z tábora. Informování rodičů, řešili vedoucí, kteří na ně měli kontakt. Samozřejmě to takhle vypadá, že to všichni zvládali v pohodě, ano proběhlo to všechno v pořádku a organizovaně, ale byly tam určitě emoce a šok, zejména na straně vedoucích. Já se jim nedivím, taky jsem měla strach. Ale musíte všechny uklidnit, že se to zvládne. A v tu chvíli si musíte říct, že musíte být klidná, a že jste generál a evakuaci může zajišťovat jen jeden a to ten, kdo za to bude zodpovědný. Všechny složky, všichni dobrovolníci, zaměstnanci obce zafungovali skvěle, a proto to dopadlo, tak jak to dopadlo.“

Vyhodnocení:

Polostrukturovaným rozhovorem ve formě dotazníku, bylo zjištěno, že starostka obce byla varována a informována pomocí systému Fireport, kde je vedena jako kontaktní osoba v případě jakékoli MU, při které zasahují přítomné místní JPO III, které mají výhodu známého prostředí. Důležitým dokumentem je i seznam táborů, obsahující datумы jejich konání, lokalizace

a kontakty na vedoucí těchto táborů, což zjednodušuje jejich identifikaci místa, které by bylo případně zasažené MU. Jednotky požární ochrany jsou tak seznámeny s lokacemi letních táborů a jsou připraveny na aktivaci v případě potřeb, pokud se daný tábor ocitne v nouzové situaci (záplavy prostoru areálu tábora, požár od ohniště). Obec dle získaných dat má k dispozici evakuační objekty s kapacitou až 300 osob a s plnohodnotnou vybaveností pro nouzové přežití a stravování evakuovaných dětí a členů letního tábora. Tyto objekty se nachází v obci Hvoždany, anebo na správním území této obce. K využití nouzového ubytování je určena i MŠ a ZŠ v Hvoždanech. Základním evakuačním střediskem je určena klubovna v obci Hvoždany. Není zde ani problém se zdrojem vody k hašení, který se nachází na území části Roželova. Evakuační trasy zde nejsou určeny, je převážně využívána silnice II třídy č. 191. Jako možnost dalších tras pro evakuaci jsou určeny cestní síť, které se nachází v okolí letního tábora a v případě evakuace, je zde možná komunikace a spolupráce s Lesy ČR, které tyto cesty spravují. K přepravě evakuovaných dětí má obec k dispozici svůj dopravní prostředek DA Ford Transit s kapacitou osmi osob plus řidič. Tento dopravní prostředek je součástí vybavení místní JPO Hvoždany. K zapůjčení stejného vozu, lze požádat sousední obec Mladý Smolivec. Dotazníkem bylo také zjištěno, že Skautský tábor nedisponuje evakuačním plánem pro případnou evakuaci tohoto prostoru. Tuto absenci evakuačního plánu můžeme brát jako jediný negativní výsledek polostrukturovaného rozhovoru.

7.2 Polostrukturovaný rozhovor – velitel HZS Příbram

Tento polostrukturovaný rozhovor byl určen pro zasahujícího člena HZS Příbram pana Pavla Maňase. Cílem bylo získat informace ohledně zásahu při MU v letním táboře, jak se postupovalo, jaká byla komunikace mezi orgány a zasahujícími jednotkami a jaká byla rozhodnutí o postupu při zásahu

a evakuaci letního tábora. Cílem bylo také zjistit jak a čím by byl plán evakuace tábora přínosný pro jednotky HZS.

Otázka č. 1: Pod jakým HZS pracujete a jaká je vaše pozice, popřípadě jaká byla vaše pozice při MU v letním táboře Na Dědku?

Odpověď: „Velitel čety CHS Příbram.“

Otázka č. 2: Jaká jednotka HZS byla u požáru jako první a jaké jednotky zde zasahovaly?

Odpověď: „První jednotkou byla JSDH Rožmitál pod Třemšínem a následně jednotky ve II. poplachovém stupni.“

Otázka č. 3: Jaká byla spolupráce s ostatními jednotkami HZS (komunikace, informace o dalších postupech, možnosti řešení)?

Odpověď: „Výborná.“

Otázka č. 4: Byl použit evakuační plán pro daný letní tábor? Pokud ne, podle čeho se postupovalo?

Odpověď: „Ne, nebyl použit evakuační plán. Postupovalo se podle pokynů velitele zásahu.“

Otázka č. 5: Je podmínkou nebo nutností, aby letní tábor měl vypracovaný svůj evakuační plán, který by vám poskytl informace o areálu, včetně zdrojů vody a zdrojů následných možných rizik (plynové zásobníky na vaření a jiné)?

Odpověď: „Nevím.“

Otázka č. 6: Byl by pro vás evakuační plán letního tábora přínosem k zajištění MU?

Odpověď: „*Ne.*“

Otázka č. 7: Jaké hlavní body by měl obsahovat evakuační plán letního tábora, které by vám poskytly důležité informace pro zabezpečení evakuace a zásahu u MU?

Odpověď: „*Jako každý evakuační plán, například školní.*“

Otázka č. 8: Při příjezdu vaší jednotky HZS k MU jste byli informováni o dané situaci, kým a jak?

Odpověď: „*Byli jsme informováni vedoucím tábora a to ústně.*“

Otázka č. 9: Spolupracoval s vámi vedoucí tábora? Pokud ano, jakým způsobem a jak byste hodnotil tuto spolupráci?

Odpověď: „*Spolupracoval velice aktivně a kladně.*“

Otázka č. 10: Při MU s vámi spolupracovala také starostka obce Hvožďan, jak byste hodnotil tuto spolupráci?

Odpověď: „*Kladně.*“

Otázka č. 11: V případě potřeby vody k hašení požáru – nachází se někde v blízkém okolí letního tábora zdroj vody pro hasiče? Pokud ano, tak kde a jak byste hodnotil tento zdroj z hlediska užitečnosti, přístupu a množství vodního zdroje?

Odpověď: „*Vodní zdroj pro HZS se nachází v obci Roželov. Zdroj hodnotím kladně.*“

Otázka č. 12: Z průzkumu areálu bylo zjištěno, že letní tábor má na svém území studnu a potok, byly tyto zdroje použity při hašení požáru hájovny Na Dědku? Pokud ano, jak byste je hodnotil z hlediska přístupnosti a množství vodního zdroje?

Odpověď: „Zdroje nebyly použity.“

Otázka č. 13: Máte k dispozici jako HZS seznam a zmapování vodních zdrojů v okolí tohoto tábora?

Odpověď: „Využíváme mapy.cz.“

Otázka č. 14: Kdo zabezpečoval a organizoval evakuaci dětí?

Odpověď: „Velitel zásahu.“

Otázka č. 15: Jak a čím byly přepravovány děti a členové skautského tábora do Hvožd'an (autobus, soukromá vozidla nebo technikou HZS)?

Odpověď: „Převrava byla provedena technikou SDH.“

Otázka č. 16: Jaké byly využity evakuační trasy z místa letního tábora Na Dědku do evakuačního střediska (klubové centrum Hvožd'any)?

Odpověď: „Po silnici II. třídy č. 191.“

Otázka č. 18: Můžete prosím stručně popsat evakuaci letního tábora? Podle jakých postupů se řídíte a zda máte tento postup stanovený obecně, anebo postupujete podle situace na místě MU?

Odpověď: „Postupujeme podle situace na místě MU.“

Vyhodnocení:

Polostrukturovaným rozhovorem bylo zjištěno, že spolupráce více jednotek HZS na místě MU je na výborné úrovni. V případě požáru v letním táboře Na Dědku v roce 2019, nebyl použit evakuační plán tábora a ani by nebyl použit v případě jeho existence. Dle respondenta, lze tedy konstatovat, že by nebyl přínosem. HZS jednaly dle situace na místě MU a na rozhodnutí velitele zásahu. V případě vypracování evakuačního plánu pro tento tábor, by měl být dle velitele čety, obdobný jako evakuační plán školy. Jednotka HZS Příbram byla informována o situaci na místě MU vedoucím tábora, který spolupracoval velmi aktivně a kladně. Stejně tak s HZS spolupracovala i starostka obce Hvožděany. Zdroj vody byl využíván z rybníka v obci Roželov. Zdroje vody nacházející se v areálu tábora nebyly využity. HZS Příbram používá k vyhledávání vodních zdrojů webové stránky mapy.cz. Dle velitele čety, organizoval evakuaci dětí velitel zásahu, včetně převozu do evakuačního objektu v obci Hvožděany pomocí techniky SDH. Jako evakuační trasa byla využita silnice II. třídy č. 191. Ze strany HZS Příbram nebyly zaznamenány žádné nedostatky při evakuaci dětí a členů tábora. HZS postupoval při zabezpečení evakuace podle situace na místě MU.

7.3 Polostrukturovaný rozhovor – vedoucí tábora Na Dědku

V tomto polostrukturovaném rozhovoru jsme se zaměřili na zjištění aktuálního stavu zabezpečení a opatření proti MU, v případě nutné evakuace dětí a členů letního tábora. Součástí bylo i získání informací o zázemí a jeho využití. Tento rozhovor jsme provedli s vedoucím tábora Vítězslavem Doležalem. Součástí bylo i zjištění možných nedostatků při zabezpečování této evakuace.

Otázka č. 1: Pro koho je tábor určen?

Odpověď: „Tento tábor je využíván pro děti různého věku. Můžou ho využívat i různé organizace, které zabezpečují tábory pro děti. Primárně slouží pro místní skautský tábor. Lze ho využít i jako ubytování pro rodiny nebo pro turisty, kteří chtějí v okolí podnikat výlety a potřebují někde přespát.“

Otázka č. 2: Kolik osob lze zde ubytovat?

Odpověď: „Kapacita tábořiště je 70–90 osob. Tento areál má 40 stanů pro ubytování.“

Otázka č.3: Vedete seznam ubytovaných dětí s kontakty na jejich rodiče, popřípadě informace o jejich zdravotním stavu a potřebách?

Odpověď: „Ano, seznam s kontakty na rodiče vedeme, v seznamu jsou i informace pro případné podávání léků.“

Otázka č. 4: Co vše nabízí letní tábor pro děti (aktivity)?

Odpověď: „Různé výlety do blízkých měst nebo po okolí brdských lesů v chráněné krajinné oblasti, společenské a míčové hry, možnost využití přírodního koupaliště Vacíkov, využití hřiště v areálu, večerní táboráky.“

Otázka č. 5: Jaké je zázemí tábora (vybavení tábora)?

Odpověď: „V prostoru areálu se nachází plocha pro 40 stanů, dále je tu fotbalové a volejbalové hřiště, ohniště s posezením. Areál je zcela bez elektřiny, bez veřejné kanalizace a bez přístupu k teplé vodě. Sociální zařízení je tedy zajištěno suchým záchodem (4 kusy). V případě potřeby vaření je možnost využití polní stanové kuchyně, která využívá dřevo k vaření. V prostoru je možno vybudovat i stravovací stan. V areálu je i studna s užitkovou vodou, která není pitná. Dále je zde hlubinný vrt s pitnou vodou.“

Otázka č. 6: Jaká možná rizika jsou v areálu nebo okolí, která by mohla ohrozit bezpečnost tábora?

Odpověď: „Velkým rizikem je zde určitě požár, který by se mohl snadno rozšířit do okolních lesů. Není zde zavedena elektřina, takže se svítí svíčkami a petrolejovými lampami. Určité riziko může být i ohniště, ale to je vždy pod kontrolou dospělých členů tábora. Vaříme zde také pomocí dřeva, což právě i kvůli neopatrnosti způsobilo požár, který zde byl v roce 2019, kdy nám shořela hájovna, co zde stála. Další hrozbou jsou zde vysoké a staré stromy. Stojí v okolí tábora, ale i v areálu. Stalo se už, že při silném větru, zde padaly větve ze stromů. U některých stromů může hrozit i jejich prasknutí, ale to se zatím nestalo. Během 20 let, byl areál asi dvakrát zaplaven vodou z místního Závišínského potoka. Důvodem je, že tento potok vede skrz propustek místní lesní cesty. Tento propustek se zanesou větvemi a listím, což způsobí vylití potoka a zaplní lesní prostor, který je přes cestu. Při velkých a dlouho trvajících deštích, je zde podmáčený povrch louky a vytváří se tak velké louže.“

Otázka č. 7: Už jste někdy řešili MU v areálu, popřípadě jakou?

Odpověď: „Ano, v roce 2019 zde vypukl požár, při kterém nám shořela hájovna, která tady sloužila jako klubovna a zázemí pro společenské aktivity. Požár vypukl velmi rychle, došlo zde k neopatrnosti při vaření a oheň rychle přeskočil na střechu kuchyně a dále zasáhl hlavní budovu hájovny. Ze stavby létaly střešní tašky i několik metrů. Evakuace probíhala dle uvážení skautských vedoucích, děti byly přesunuty na místo, které bylo cca 100 metrů od hořící hájovny. Následně přijeli hasiči, celkem 7 jednotek.“

Otázka č. 8: Jak jste na případné hrozby připraveni nebo zabezpečeni?

Odpověď: „Na požár jsme připraveni pouze jen hasícími přístroji, které zde máme k dispozici. V případě potřeby můžeme využít i místní potok, kde jsme si vytvořili i tůň. Dále tu máme i studnu s užitkovou vodou a vrt pro pitnou vodu, ale v případě potřeby

k hašení by se muselo použít čerpadlo s centrálou. Jinak jsme stále v kontaktu s JPO místní obce Hvožd'any. V obci jsme také ohlášení a ví o naší přítomnosti. Ohniště zde máme oficiálně nahlášené. Na záplavy nejsme nijak připraveni, jen máme možnost kontaktovat místní JPO a požádat je o pomoc s odčerpáním vody. Na případné hrozby spojené s pádem větví nejsme nijak zabezpečeni. Jedinou možností je komunikace s Lesy ČR a řešit případně uříznutí větve, která by mohla ohrozit část areálu.“

Otázka č. 9: V případě evakuace máte možnost využití evakuačního objektu? Pokud ano, jakého?

Odpověď: *„Ano, máme k dispozici ještě skautskou klubovnu v Rožmitále pod Třemšínem, kde můžeme ubytovat děti v případě evakuace, ale jinak nám může poskytnou evakuační objekty obec Hvožd'any. Při požáru v roce 2019 jsme evakuovali děti právě do klubového centra v Hvožd'anech. Celou evakuaci zabezpečovala paní starostka této obce.“*

Otázka č. 10: Disponuje letní tábor evakuačním plánem?

Odpověď: *„Ne, žádný evakuační plán nemáme.“*

Otázka č. 11: Jaké evakuační trasy jsou v táboře a jeho okolí zřízeny?

Odpověď: *„Žádné takové trasy zde zřízeny nejsou. V případě požáru, který zde vypukl, byla využita jako evakuační trasa silnice II. Třída č. 191.“*

Otázka č. 12: Kde je určené místo shromaždiště v případě evakuace?

Odpověď: *„Toto místo bylo v době požáru určené v horní části louky areálu, cca 50 metrů od hájovny. Následně byly děti pak přesunuty do lesa přibližně 100 metrů od požáru.“*

Otázka č. 13: Jste jako tábor ohlášený u obce nebo HZS?

Odpověď: „*Ano, jsme vedený v seznamu táborů, který jsou umístěny v okolí obce Hvožd'any. Také jsem ohlášení u JPO Hvožd'any. Na seznamu je uveden kontakt na mě, jako vedoucího tábora. V seznamu je uvedena i lokace našeho tábora.*“

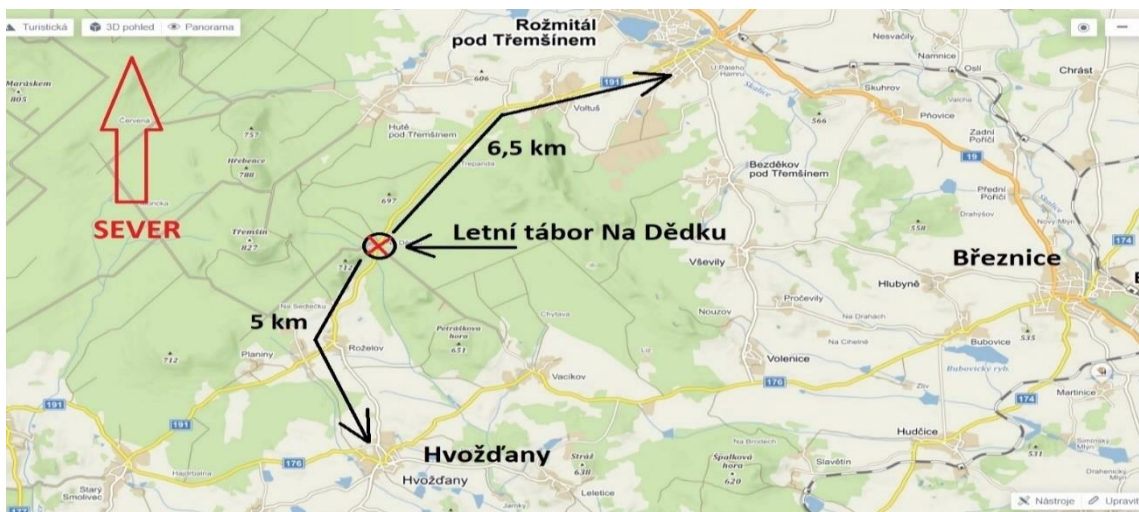
Vyhodnocení:

Polostrukturovaným rozhovorem bylo zjištěno, že tábor je využíván nejen pro děti v letních táborech, ale i pro veřejnost. Je zde možné ubytovat 70-90 osob, ve 40 stanech, které jsou umístěny na louce v prostoru areálu. Vedoucí tábora disponuje seznamem dětí s kontakty na jejich zákonné zástupce. Letní tábor nabízí různé výlety, společenské a míčové hry. Možností je i využití koupaliště v nedaleké obci Vacíkov. Součástí aktivit jsou i večerní táboráky. Základ zázemí tábora tvoří 40 stanů, ohniště s posezením, hřiště pro míčové hry. Součástí areálu je základní sociální zařízení. Areál je zcela bez elektřiny a veřejné kanalizace. Je zde studna pro užitkovou vodu a hlubinný vrt pro pitnou vodu. V případě potřeby vaření je zde k dispozici stanová kuchyň, která využívá dřevo jako zdroj pro vaření. V prostoru je možnost postavit stravovací stan. Vedoucí tábora uvádí jako zdroj rizika, požár, záplavy a pády větví a stromů. Požár, zde může vzniknout od svíček nebo petrolejových lamp, které se využívají jako zdroj světla nebo od ohniště či kuchyně, která využívá oheň pro vaření. Záplavy zde může způsobit místní Závišínský potok, který se nachází v blízkém okolí tábora, a to v případě dlouhotrvajících dešťů. V rozhovoru jsme také zjistili, že v roce 2019 zde byl velký požár, který byl způsoben nedbalostí při vaření. Byl zde nutný zásah HZS a byla nařízena celková evakuace tábora. Letní tábor je na rizika minimálně připraven. V případě požáru má k dispozici jen několik hasících přístrojů, anebo možnost využití místního zdroje vody z potoka a studny. Rizikům, jako jsou záplavy způsobené vylitím potoka do prostoru se nelze nijak

bránit, stejně tak jako pádu větví nebo prasknutí stromů a následnému ohrožení prostoru tábora. Evakuační objekt pro případ nutné evakuace zabezpečuje obec Hvoždany, která má k dispozici prostory v klubovém centru. Letní tábor nemá vypracovaný žádný evakuační plán pro případ MU, a ani určené evakuační trasy. V případě požáru v roce 2019 se jako evakuační trasa využívala silnice II. třídy č. 191. Shromaždiště pro evakuované osoby bylo zřízeno cca 50 metrů od hájovny, v severní části areálu. V době požáru bylo toto shromaždiště určeno improvizálně a podle vývoje situace. Důležitým poznatkem šetření bylo, že letní tábor je ohlášený a vedený v seznamu táborů, v dokumentaci obce a u místní JPO.

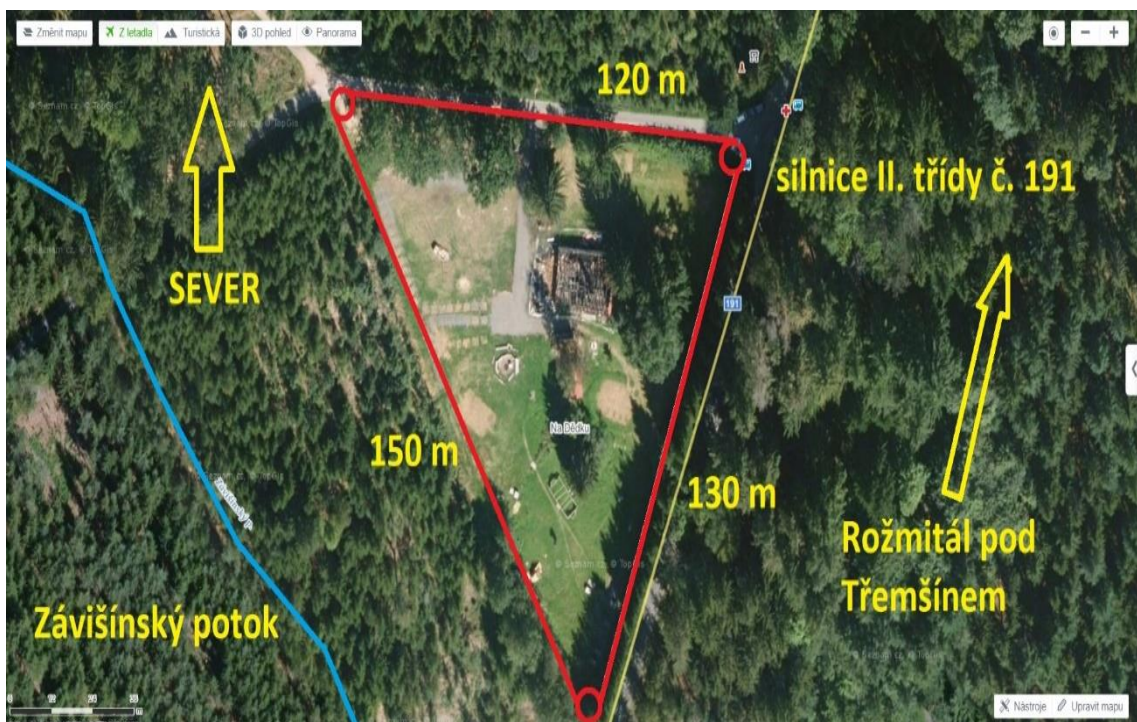
7.4 Zmapování oblasti areálu

Prostor letního tábora se nachází v těsné blízkosti silnice II. třídy č. 191, tato silnice vede z Rožmitálu pod Třemšínem směrem jihozápadně na Nepomuk, Klatovy, Nýrsko a končí na česko-německém hraničním přechodě Svatá Kateřina. Tábor se nachází na samotě 6,5 km jihozápadně od malého města Rožmitál pod Třemšínem a severně 5 km od malé vesnice Hvoždany. Nejblíže obydlený prostor je obec Roželov, která je 2 km vzdálená směrem na jih po silnici číslo 191. Prostor tábora se nachází na souřadnicích 49°33'57.978"N a 13°48'11.43"E (obrázek č. 1).

Obrázek 1 – Lokalizace letního tábora [35]

Tábor je umístěn v zalesněné lokalitě a leží na rovinatém terénu, který tvoří louka, na které je několik stromů. Lokace tábora je u hájovny Na Dědku, která byla součástí tábora. Prostor je do tvaru trojúhelníku, přičemž jeho strany jsou dlouhé 120 m, 150 m a 130 m. Uprostřed tohoto trojúhelníku stála hájovna (vyhořela v roce 2019). Kolem tábora protéká Závašinský potok, který je přibližně padesát metrů od západního okraje tábora. Východní strana prostoru je lemována silnicí II. třídy a na severní straně tábora je příjezdová cesta do tábora, která vede od hlavní silnice II. třídy č. 191 (obrázek č. 2).

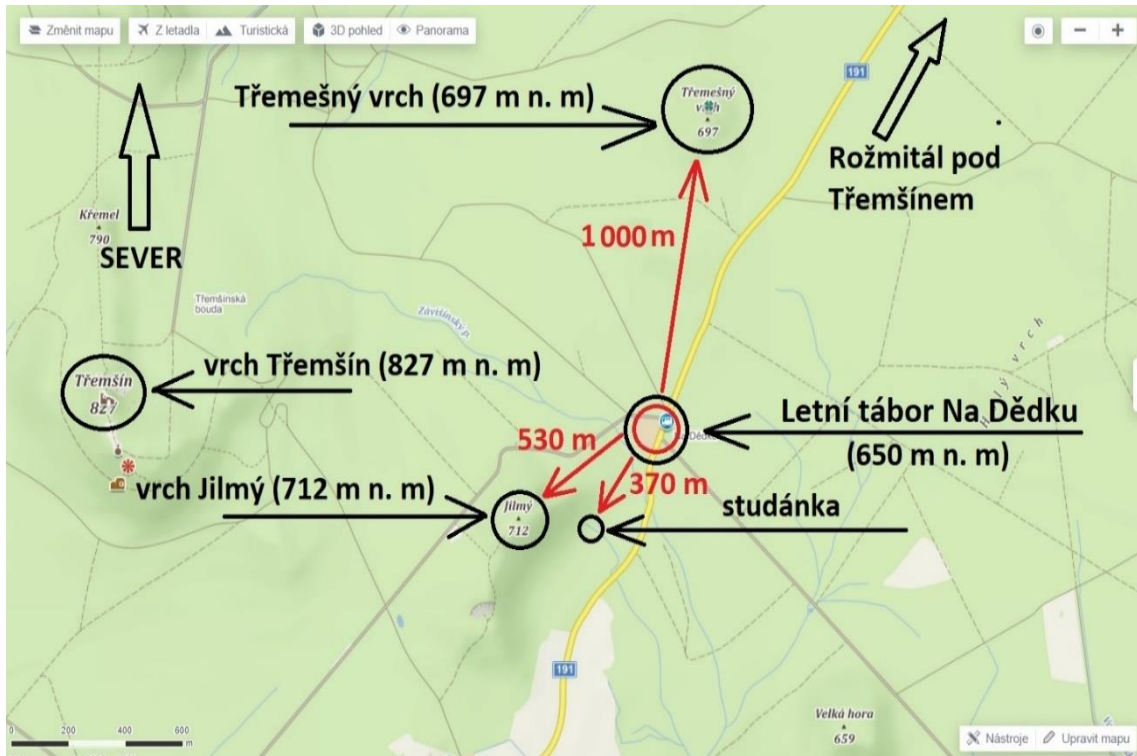

Obrázek 2 – Situační mapa areálu letního tábora [35]

Prostor tábora Na Dědku se nachází ve výšce 650 m n.m. v CHKO Brdy. Nejvyšší vrchol v okolí do 1 km se nachází cca 530 m jihozápadně a jedná se o vrch Jilmý (712 m n. m.), dále nalezneme stejným směrem ve vzdálenosti

370 m od tábora studánku a ve vzdálenosti 1000 m severně Třemešný vrch (697 m n. m.). Vzdálenosti jsou měřeny vzdušnou čarou (obrázek č. 3).

Obrázek 3 – Vrcholy v okolí letního tábora [35]

Skautský tábor Na Dědku je stanový, má prostor pro 40 stanů (cca 70–90 osob), vrchní část (střecha) je tvořena z nepromokavého materiálu a konstrukce z ocelových sloupků, spodní část (stěny a podlaha) je tvořena z dřevěného materiálu. Stan je vybaven pouze dřevěnými postelemi s matracemi. K dispozici jsou i teepee. Stany jsou zbudovány na louce, která tvoří prostor tábora. V prostoru stála dříve i zděná budova – hájovna, která v roce 2019 vyhořela, vinou nedbalosti při vaření. Nyní jsou zde jen základy této budovy a v budoucnu se bude stavět nová hájovna.

Areál je zcela bez elektřiny, bez veřejné kanalizace a bez přístupu k teplé vodě. Sociální zařízení je zajištěno suchým záchodem (4 kusy). V případě potřeby vaření je možnost využití polní stanové kuchyně, která využívá dřevo k výrobě stravy. V prostoru je možno vybudovat i stravovací stan. Součástí prostoru je i ohniště se sezením, který se nachází uprostřed tábora. Prostor je vybaven

i menším fotbalovým a volejbalovým hřištěm. V areálu je i studna s užitkovou vodou, která není pitná. Dále je zde hlubinný vrt s pitnou vodou. Areál nemá značení únikových tras, hlásiče požáru zde nejsou a hasicí přístroje jsou zde podle daných nařízení. Areál dle našeho názoru není vhodný pro účel evakuačního zařízení, jelikož k tomu účelu nesplňuje podmínky. Spolupráce s HZS v případě nutné evakuace je zde zajištěna.

Bod záchrany (Rescue point PB 006) je důležitou součástí území, kde se nachází letní tábor Na Dědku. Tento bod, je na silnici II. třídy, číslo 191 u autobusové zastávky Na Dědku. Zastávka je na hranici prostoru letního tábora. Jedná se o záchranný bod, který pomůže operačnímu středisku IZS lokalizovat, kde se právě člověk nachází a o jaký prostor se jedná. Tyto body se nacházejí po celé České republice na strategických místech. Obsahují užitečné informace, které pomohou jednotkám IZS přiblížit prostor a informace o něm.

7.5 Rizika pro letní tábor

Před průzkumem oblasti jsme si stanovili vyhledávání možných rizik do dvou základních skupin. První skupinou byla antropogenní rizika, tedy rizika ovlivněna člověkem a druhou skupinou byla rizika přírodní, která nevznikají vlivem působení člověka. Průzkum byl proveden 11. února 2023. Lokace tábora byla pod pokrývkou sněhu o výšce 10 cm.

Průmyslové provozovny – nejdříve jsme se zaměřili na antropogenní rizika, konkrétněji na průmyslové zóny, které by mohly být potenciální hrozbou v případě úniku nebezpečných látek ať už do vod, půdy nebo vzduchu. Zjistili jsme, že v okolí tábora do 30 kilometrů nejsou žádné průmyslové stavby, skladující nebo manipulující s nebezpečnými látkami. Prostor tábora je umístěn v prostoru CHKO Brdy, což je výhodou pro jeho relativní bezpečí a odstup od průmyslových zón.

Druhou skupinou byla přírodní rizika. Zde byl průzkum poněkud náročnější. Zásadními hrozbami jsme zde určili požár, záplavy způsobené přívalovými dešti, pády stromů a větví. V následujících odstavcích si průzkum rozebereme podrobněji.

Požár – toto riziko je zde velice pravděpodobné, důvodů je tu více. Jedním z nich je rozdělávání ohně v ohništi. Není zde zavedena elektřina, proto se zde využívají svíčky a petrolejové lampy jako zdroj světla. Dostupnost vody je nízká, což znamená minimální možnosti k hašení požáru. K dispozici je užitková voda z potoka a studánky, pro pitnou vodu je na místě vrt, u kterého je potřeba čerpadla na elektrocentrálu, vaření je zde řešeno pomocí plynových vařičů. V nedalekých vesnicích ve Vacíkově a Hvoždanech (vzdálených 3 - 5 km) je možnost vodního zdroje ke koupání, tento zdroj je využíván také jako hasičská nádrž.

V červenci roku 2019 zde vypukl požár. Děti byly převezeny do Hvožd'an, kde bylo poskytnuto zázemí (klubové centrum Hvožd'an) pro děti a občerstvení pro hasiče a dobrovolníky. V době mimořádné události byla starostkou Hvožd'an paní Markéta Balková. Voda k hašení požáru byla čerpána ze stanoviště u rybníka v obci Roželov. Jedinou ochranou na místě byly hasicí přístroje. Požární hlásič zde není instalován, neboť v areálu není zavedena elektřina. Další možností, jak řešit požár je využití místní tůně, která je vytvořena v potoce. Potok se nachází 50 metru od tábora na západ. Další možností je využití vodního vrtu, bohužel není zjištěno, kolik vody je vrt schopný vyprodukovat a zda by byl tento zdroj dostačující. Je zde tedy vysoké riziko šíření požáru do okolního zalesněného prostoru, a to hlavně v letním období. Riziko se zvyšuje i užíváním ohně v táboře – vaření, ohřívání vody, svícení svíčkami a petrolejovými lampami, ohniště (oficiálně ohlášené u HZS).

Záplavy – dle průzkumu, který jsme provedli 11. února 2023, jsme zjistili, že zaplavení tábora hrozí hlavně od potoka, který se nachází cca 50 metrů od tábora na západ. Tento potok stahuje veškerou dešťovou vodu z lesů a slouží jako přírodní odvodňovací strouha. Příčinou záplav (byly zde za 20 let celkem dvakrát) je propustek, vedoucí skrz lesní cestu, která vede od hlavní silnice č. 191. Během dešťů se propustek zanesle lesním materiálem (větve, jehličí, listy), důsledkem čeho nepropouští vodu. Problémem je tedy nedostačující průměr pro plynulý odtok dešťové vody většího množství. Voda se tedy nahromadí na druhé straně od cesty, skrz kterou vede zmiňovaný propustek, a pak přetéká přes cestu skrz tábor. Zde cesta vytváří jakousi hráz, která v případě velké vody přetéká a zaplavuje tábor. Terén kolem tábora je při větším množství srážek, trvajících delší dobu, podmáčen. Prostor je odvodněn u silnice příkopy (na dvou stranách prostoru).

Stromy – extrémní povětrnostní a srážkové jevy by mohly způsobit určitá rizika spojená s vysokými stromy, které jsou v okolí a v prostoru tábora. Stromy, které mají v kmeni průměr 40 cm až 100 cm, dosahují výšky cca 20 metrů, což vykazuje určité stáří stromu a možnosti rizika přelomení kmenů či prasknutí větví, při silnějším větru. I takové situace zde už nastaly. Na západní straně byl cca před 10 lety vykácen prostor, zalesněný vysokými stromy, které ohrožovaly tábor. Byly zde vysazeny nové stromy – smrky, nyní mají výšku 5-8 m. Je nutné brát v potaz to, že v případě silných větrů je zde možné riziko pádů větví nebo i přelomení stromů a tím ohrožení prostoru letního tábora a jejich uživatelů.

7.6 Objekty pro evakuaci

Jako vhodné objekty pro evakuaci dětí byly zjištěny a určeny ZŠ a MŠ Hvožd'any, klubové centrum Hvožd'any. Obec Hvožd'any, dle získaných dat, má k dispozici evakuační objekty s kapacitou až 300 osob

a plnohodnotnou vybaveností pro zajištění nouzového ubytování a stravování evakuovaných dětí a členů letního tábora. Tyto objekty se nacházejí v obci Hvoždany. Primárním evakuačním střediskem je určena klubovna v obci Hvoždany (obrázek č. 4).

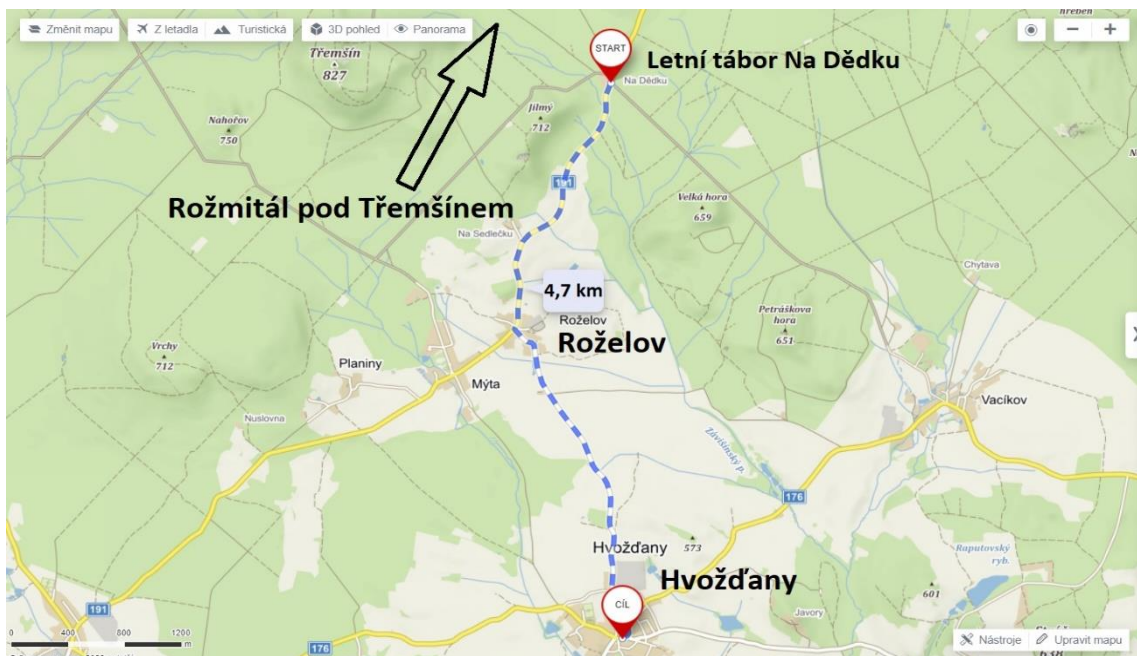

Obrázek 4 – Situační mapa obce Hvoždany [35]

7.7 Evakuační trasy

Na základě průzkumu okolí tábora jsme našli možné evakuační trasy k evakuačním objektům. Tyto objekty byly stanoveny obcí Hvoždany, na základě předchozích zkušeností při požáru v roce 2019. Jedná se o klubové centrum Hvoždany, ZŠ a MŠ Hvoždany. Všechny evakuační trasy začínají v místě letního tábora Na Dědku a jsou ukončeny právě v těchto evakuačních objektech v obci Hvoždany. Vytipovali a prozkoumali jsme celkem tři evakuační trasy, které jsou níže specifikované a doporučili jsme jejich následné zabezpečení v případě jejich použití. U každé trasy je stanovena doba přesunu pro pěší a dopravní přesun, včetně její celkové délky. Je zde nutné podotknout, že lesní a turistické cesty lze využít jen jako jednosměrný přesun. Tyto cesty jsou široké maximálně 4 m. Provoz dopravními prostředky by musel být řešen kyvadlově.

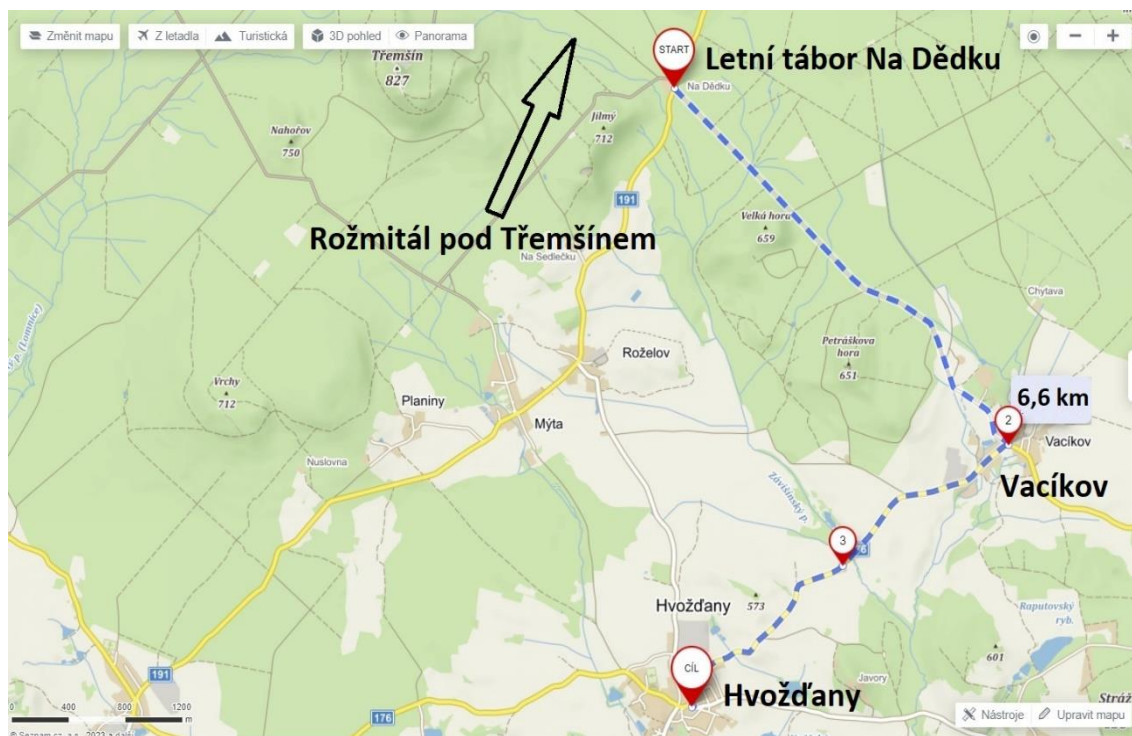
Evakuační trasa č. 1 – Letní tábor Na Dědku – obec Roželov - obec Hvoždány (Klubové centrum). Trasa vede po silnici II. třídy č. 191, tato silnice vede ze směru Rožmitál pod Třemšínem do obce Roželov, kde je nutné odbočit doleva na silnici III. třídy, která vede do obce Hvoždány. Délka evakuační trasy je 4,7 km. Povrch trasy je asfaltový, ve velmi dobrém stavu. Na silnici II. třídy č. 191 je středně hustý provoz. Trasa je vyhovující pro evakuaci dopravními prostředky, doba cesty dopravními prostředkem je 5 až 10 minut. Pro evakuaci pěší je vhodná pouze se zvýšenou bezpečností (reflexní vesty a výstražná světla), doba trvání pěším přesunem je 1,5 až 2 hodiny, dle fyzické zdatnosti dětí a bezpečnosti (obrázek č. 5).

Obrázek 5 – Evakuační trasa č. 1 [35]

Evakuační trasa č. 2 – Letní tábor Na Dědku – obec Vacíkov – obec Hvoždány (Klubové centrum). Trasa vede po zelené turistické cestě do obce Vacíkov (3,6 km), kde je nutné odbočit doprava na silnici II. třídy č. 176, která vede do obce Hvoždány (3,1 km). Turistická trasa je asfaltová, v dobrém stavu a využívaná dopravními prostředky Lesy ČR. Na úseku silnici II. třídy č. 176 je třeba dodržovat zvýšené bezpečnosti (reflexní vesty, výstražná světla) z důvodu dopravního provozu. Celková délka evakuační trasy je 6,6 km. Doba cesty

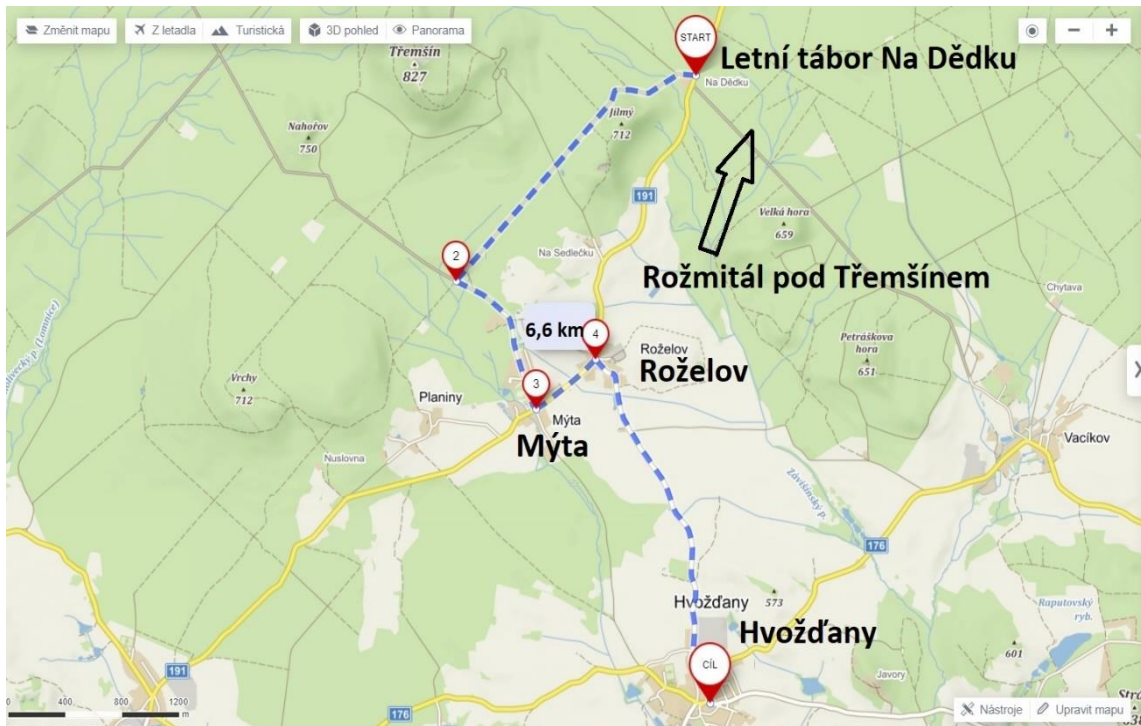
pro dopravní prostředky 10 až 15 minut, pro pěší přesun 1,5 až 2,5 hodiny, dle fyzické zdatnosti dětí a bezpečnosti (obrázek č. 6).

Obrázek 6 – Evakuační trasa č. 2 [35]

Evakuační trasa č. 3 – Letní tábor Na Dědku – obec Mýta – obec Roželov – obec Hvoždany (Klubové centrum). Od letního tábora Na Dědku vede lesní cesta směrem na jihozápad do obce Mýta u Roželova (3,3 km). V obci Mýta je nutné odbočit na silnici II. třídy č. 191 směr Roželov (0,5 km), v obci Roželov se odbočí doprava na silnici III. třídy směr obec Hvoždany (2,6 km). Tato evakuační trasa měří celkem 6,6 km. Pokud by se zvolil způsob přesunu dopravním prostředkem, byla by potřeba komunikace s podnikem Lesy České republiky, který ji spravuje. Lesní cesta odpovídá stavu počasí. V případě využití dopravního prostředku by trvala evakuační trasa přibližně 20 minut. Doba trasy pro pěší přesun by trvala 1,5 až 2 hodiny, dle fyzické zdatnosti a bezpečnosti. Při využití pěší formy přesunu je zde nutno brát v potaz bezpečnost evakuovaných osob na úseku silnice II. třídy č. 191 mezi obcí Mýta a obcí Roželov a dále na úseku silnice III. třídy mezi obcí Roželov a obcí Hvoždany. V případě pěšího přesunu je zde možná varianta využít červenou turistickou trasu,

kteřá vede z obce Mýta podél Hvoždanského potoka. Tato trasa by byla bezpečnější z důvodu nepřítomnosti dopravních prostředků (obrázek č. 7).

Obrázek 7 – Evakuační trasa č. 3 [35]

7.8 Hlavní body evakuačního plánu

Na základě výsledků průzkumu areálu, okolí letního tábora a zpracovaných dat z polostrukturovaných rozhovorů, které byly určeny pro osoby, podílející se na zabezpečení evakuace letního tábora, jsme navrhli hlavní body evakuačního plánu letního tábora Na Dědku. Evakuační plán tábora jsme rozdělili na dvě části, textovou a grafickou. Návrhy hlavních bodů jsou sepsány níže v odstavcích.

7.8.1 Textová část plánu evakuace

Tato část plánu evakuace by měla obsahovat následující body:

- Všeobecné zásady provádění evakuace v případě požáru, záplav a vichřice ohrožující provoz tábora možnými pády větví a polomy stromů.
- Telefonní čísla na tísňové linky.
- Způsob varování členů a dětí letního tábora (prostředky pro varování).
- Seznam osob s počty evakuovaných, včetně osob, vyžadujících zvláštní péči, počty osob rozděleny do skupin podle pořadí určující přednost k evakuaci.
- Přehled evakuačních objektů k nouzovému ubytování a stravování (včetně kapacity, adres a kontaktů na osoby, zajišťující tyto objekty).
- Jmenný seznam pověřených pracovních orgánů, zabezpečující evakuaci letního tábora (včetně kontaktů).
- Dopravní, ubytovací, zásobovací, zdravotnické a organizačně pořádkové zabezpečení evakuace tábora.
- Jmenný seznam osob koordinující činnost subjektů pro přepravu, zásobování a celkové zabezpečení evakuace (včetně kontaktů).
- Časová analýza evakuace při daných variantách ohrožení – požár, záplavy, vichřice, ohrožující provoz tábora možnými pády větví a polomy stromů.
- Přepravní prostředky hromadné dopravy pro evakuované osoby (včetně kapacity).
- Dopravní a pěší evakuační trasy s údaji (o vzdálenosti a času), potřebnými pro přesun do evakuačních objektů (včetně adres).
- Smlouvy a dohody o poskytnutí prostředků a objektů pro zabezpečení evakuace tábora.
- Doporučený obsah evakuačního zavazadla.
- Odpovědná osoba za aktualizaci plánu evakuace.

7.8.2 Grafická část plánu evakuace

Tato část by měla obsahovat:

- Evakuační zóny.
- Místa shromažďování.
- Evakuační a přijímací střediska, místa první zdravotnické pomoci.
- Evakuační trasy se základními údaji.
- Základní a náhradní přístupové cesty do tábora.

Součástí evakuačního plánu letního tábora by měly být mapy s vyznačenými evakuačními trasami pro pěší a dopravní přesun evakuovaných osob. V mapě by měly být vyznačeny také evakuační objekty, popřípadě evakuační a přijímací střediska.

V případě jakékoli změny plánu evakuace je zapotřebí tento dokument aktualizovat odpovědnou osobou.

8 DISKUZE

8.1 Analýza prostoru a jeho rizik

Pro zmapování oblasti tábora a jeho rizik, jsme provedli průzkum tohoto areálu tábora a jeho okolí, včetně evakuačních tras a evakuačních objektů. Vytvořili jsme fotodokumentaci prostoru a zanalyzovali jsme možnosti hrozeb (Příloha 1). Náš průzkum jsme podložili daty, které jsme získali pomocí polostrukturovaných rozhovorů od starostky obce Hvožd'any (Příloha 2), vedoucího tábora (Příloha 3) a člena HZS (Příloha 4).

Jedním z cílů bylo vyhledat možné hrozby, které by ohrozily bezpečnost letního tábora. Dle průzkumu a polostrukturovaného rozhovoru s vedoucím tábora, panem Vítězslavem Doležalem, jsme zjistili, že se tábor nachází pod několika vrchy, v zalesněném prostoru a blízkosti potoka. Tyto zjištěné skutečnosti vytváří zdroje možných hrozeb v podobě záplav a požárů. Tábor není vybaven elektřinou, nedisponuje příívodem vodovodní sítě a ani veřejnou kanalizací. To nám umožňuje identifikovat několik důvodů ke vzniku MU. První z nich je vznik požáru, vzhledem k tomu, že zde není zavedena elektřina, využívá se tak oheň jako zdroj světla a tepla (svíčky, petrolejové lampy) nebo k vaření (ohniště, stanová kuchyň). Oheň se tak může snadno přenést do okolního zalesněného prostoru a způsobit tak rozsáhlý požár. Okamžité hašení požáru pomocí hydrantu zde není možný, protože v prostoru není zavedena vodovodní síť. Druhým důvodem je hrozba v podobě rozvodnění potoka a zaplavení jeho okolí včetně areálu tábora. Zjistili jsme, že příčinou zaplavení areálu potokem je nedostatečný průměr propustku a také jeho možné zanesení přírodním materiálem. Tento propustek vede skrz lesní cestu (Příloha 1), která začíná od silnice č. 191 a směřuje na západ. Tato cesta vytváří hráz mezi areálem tábora a lesním prostorem. V případě zaplavení oblasti lesního prostoru, hrozí přetečení nahromaděné vody přes cestu a tím může

ohrožit tábor zaplavením. Tato situace zde za posledních 20 let nastala už několikrát. Možným řešením hrozby by bylo zvětšení průměru propustku. Ovšem ani v tomto případě není zaručeno, že by voda po průtoku propustkem nevyplavila tábor v jiné části jeho areálu. Třetím důvodem ke vzniku mimořádné události je i podmáčený terén tábora, vzniklý následkem velkého množství dlouhotrvajících srážek v oblasti. Příčinou zadržování dešťové vody v areálu tábora může být i jeho poloha, která se nachází pod již zmiňovanými vrchy v okolí areálu (obrázek 3). Kolem cest a hlavní silnice jsou sice odvodňovací strouhy, ale nemají dostatečné objemové kapacity, aby ochránily tábor před zaplavením. Musíme si uvědomit, že voda je živél, který si vždy najde cestu. Tyto příčiny lze minimalizovat nebo odstranit vytvořením odtokových kanálů a zvětšením stávající odtokové strouhy podél silnice č. 191. Čtvrtým důvodem ke vzniku MU jsou pády větví ze stromů, které se nachází nejen v blízkém okolí tábora, ale i v areálu. Průzkumem jsme zjistili, že v táboře se nachází hned několik rizikových stromů, které mají suché větve a působením silného větru, by jejich zlomení bylo velice pravděpodobné. V areálu byl tento problém řešen už několikrát a některé rizikové stromy a větve byly tak odstraněny ve spolupráci s Lesy ČR. Výše zmíněná rizika ohrožující letní tábor nám byla potvrzena vedoucím tábora.

Dalším cílem tohoto průzkumu bylo zjistit možné evakuační trasy z areálu tábora, s využitím dopravních prostředků nebo pěším způsobem. Museli jsme brát v potaz, že tyto cesty budou v případě pěšího přesunu využity dětmi, které nemusejí mít fyzickou zdatnost na takové úrovni, aby zdolaly delší a náročnější trasy. Zde je výhodou, že tábor se nachází v přijatelné vzdálenosti od obce, která poskytuje evakuační objekty. Jedná se o obec Hvoždany, která je přibližně 5 km vzdálená. Některé úseky evakuačních pěších tras je možné vést přes turistické cesty a tím se vyhnout silnicím, kde může vzniknout ohrožení bezpečnosti dětí vozidly, pohybujícími se na komunikacích.

Celkem jsme prozkoumali tři trasy. První evakuační trasa (Letní tábor – Roželov – Hvožďany) je dlouhá 4,7 km (obrázek 5). Tato trasa je nejkratší. Nevýhodou této trasy je ovšem rizikový případný pěší přesun, protože je trasa vedena po silnici II. třídy č. 191, kde hrozí riziko srážky s dopravním prostředkem. Pokud by byla tato silnice č. 191 uzavřena PČR z obou dvou stran, z důvodu zabezpečení zásahu na místě MU jednotkami IZS, byla by tato trasa nejjedlejší evakuační trasou. Určitém rizikem na této trase by byl už jen úsek mezi Roželovem a Hvožďany. Tento úsek vede po silnici III. třídy a provoz na této komunikaci je slabší, a tudíž riziko by bylo nižší. Zde bychom mohli navrhnout, pro bezpečnější pěší přesun, uzavření i této silnice. Doba trvání pěšího přesunu jsme stanovili na 1,5 až 2 hodiny, dle fyzické zdatnosti dětí. Dopravním prostředkem by tato trasa trvala 5 až 10 minut. Druhá evakuační trasa (Letní tábor – Vacíkov – Hvožďany) vede po zelené turistické cestě do obce Vacíkov a následně po silnici II. třídy č. 176 do Hvožďan (obrázek 6). Celková trasa je dlouhá 6,6 km. Úsek po turistické trase je zcela bezpečný, povrch cesty je v dobrém stavu. Riziko nastává v úseku Vacíkov – Hvožďany, kde úsek vede po silnici II. třídy č. 176. Opět je zde možné riziko srážky s dopravním prostředkem u využití pěšího způsobu. Jako řešení bychom navrhli uzavření této části komunikace po dobu evakuace. Doba trvání pěším přesunem je 1,5 až 2,5 hodiny, dle fyzické zdatnosti dětí. Dopravním prostředkem by trvala 10 až 15 minut. Třetí evakuační trasa (Letní tábor - Mýta - Roželov - Hvožďany) měří 6,6 km a je náročná pro orientaci (obrázek 7). Jedná se o lesní cestu z tábora do obce Mýta. V tomto úseku je třeba znát tuto část trasy nebo mít k dispozici mapu, popřípadě GPS navigaci, neboť v úseku se nachází celkem dvě rozcestí. Terén cesty je v některých částech nestabilní a vlivem počasí může způsobit dětem značnou náročnost pro překonání. Z obce Mýta je trasa vedena po silnici II. třídy č. 191 směrem na Roželov. Také zde na tomto úseku je potřeba dbát vyšší bezpečnosti ohledně provozu komunikace anebo zajistit její uzavření Policií České republiky, stejně tak jako u dalšího úseku, který vede z Roželova do

Hvožďan po silnici III. třídy. Doba trasy pro pěší přesun je zde 1,5 až 2 hodiny, opět záleží na fyzické zdatnosti a počasí, které může ovlivnit terén evakuační trasy v zalesněném úseku. V případě využití dopravního prostředku trvá cesta po této evakuační trase přibližně 20 minut. Cesty, které jsou vedeny po turistických nebo lesních cestách, spravují Lesy ČR. Je zde nutné podotknout, že lesní a turistické cesty lze využít jen jako jednosměrný přesun. Tyto cesty jsou široké maximálně 4 metry. Bylo zjištěno, že starostka obce Hvožďany a Lesy ČR jsou předem domluvené na spolupráci v případě evakuace tábora a využití těchto tras.

Cílem bylo také vybrat vhodné evakuační objekty pro letní tábor Na Dědku. K tomu nám posloužil polostrukturovaný rozhovor. Z teoretické části víme, že evakuační objekty zajišťuje orgán spravující území, na kterém došlo nebo může dojít k MU. V tomto případě se jedná o obec Hvožďany. Rozhovor byl uskutečněn se starostkou této obce, paní Balkovou, která nám poskytla informace, ze kterých jsme zjistili, že evakuační objekt pro území, které spravuje obec Hvožďany, je již předem určen. Tímto objektem je Klubové centrum v samotných Hvožďanech. V případě dlouhodobé evakuace a nutnosti využití nouzového ubytování a stravování, jsme určili objekt ZŠ a MŠ v Hvožďanech (obrázek 4) a to z toho důvodu, že tento objekt disponuje možnostmi pro nouzové ubytování, včetně sociálního zařízení a kuchyně. Dalším eventuálním objektem je kulturní dům v obci, s kapacitou 300 osob. Obec má také k dispozici evakuační dopravní prostředek. Je jím DA Ford transit (kapacita 1+8 osob), kterým v minulosti již evakovali děti do evakuačního objektu, což je dle našeho názoru velice přínosné. Zajistí se tak rychlá a bezpečná evakuace dětí. Zajímavé bylo, že ačkoli neexistuje žádný evakuační plán pro tento tábor, musíme konstatovat, že tato obec je plně připravena na možnost evakuace tábora. Spolupráce HZS, vedoucího tábora a obce Hvožďany je na vysoké úrovni, čemuž nasvědčuje již několikrát zmiňovaná MU v roce 2019.

Ze získaných dat jsme zjistili, že obec má hlášené veškeré konané tábory a jejich lokace, včetně seznamů s kontakty na vedoucí těchto táborů. Veškeré tyto informace jsou sepsané v dokumentaci a uložené u starostky obce a u velitele JPO Hvožďany.

Další polostrukturovaný rozhovor jsme vedli s členem HZS Příbram, který byl zasahujícím hasičem při požáru letního tábora Na Dědku, v roce 2019. Cílem bylo zjistit možné využití evakuačního plánu tábora a navrhnout hlavní body plánu evakuace pro tento tábor. Podle získaných dat jsme zjistili, že jednotky HZS a JPO z okolí tábora jsou velice synchronizované a jejich spolupráce je na vysoké úrovni. Důkazem toho byla evakuace tábora při požáru v roce 2019, kdy spolupráce HZS, obce a vedoucího tábora byla hodnocena velice kladně ze strany respondenta Pavla Maňase člena HZS Příbram. Informace byly podnětné, přínosné a evakuace dětí byla díky tomu bezproblémová a rychlá. Odpověď na otázku, zda by byl evakuační plán tábora přínosem pro zásah při MU v tomto táboře, byla překvapivá. Bylo nám řečeno, že by přínosem nebyl. Člen HZS nám sdělil, že pokud by však měl být evakuační plán vytvořen, měl by být obdobný jako u škol a podobných vzdělávacích zařízení. V případě požáru, je primárně zapotřebí co nejrychleji zajistit a zastavit šíření ohně a dostat evakuované osoby mimo ohrožující prostor na shromaždiště. Následně pak zabezpečit evakuaci osob.

Dle získaných dat, které jsme zanalyzovaly, lze usoudit, že spolupráce a komunikace mezi zabezpečujícími orgány evakuace, je na takové úrovni, že i kdyby byl evakuační plán k dispozici, nemusel by být ani použit, protože tato forma spolupráce byla efektivnější. Můžeme zkonstatovat, že díky vybavení, zkušenostem a znalostem prostoru, kterým disponuje obec Hvožďany a HZS v tomto okrese, je zajištění evakuace tohoto tábora na vysoké úrovni. Nicméně, to není rozhodující fakt, který by měl snižovat důležitost těchto

evakuační plánů pro dětské tábory a podobných zařízení. Dle našeho názoru, tento tábor nemůžeme považovat za složitý objekt k evakuaci, kde je potřeba propracovanějšího evakuačního plánu, jako by tomu bylo například u objektů školského zařízení. Zde by evakuace vyžadovala evakuační plán složitějšího charakteru.

8.2 Návrhy plánu evakuace dětského tábora

Ze získaných dat analýzy areálu a okolí tábora, podložené polostrukturovanými rozhovory, jsme navrhli hlavní body evakuačního plánu tábora. Plán by měl obsahovat textovou a grafickou část. Toto rozdělení je potřebné pro přehlednější orientaci v evakuačním plánu.

Textová část by měla obsahovat všeobecné zásady provádění evakuace rizik spojených s tímto táborem. V našem případě jsme určili hlavní rizika požár, který vzhledem k umístění tábora v zalesněném prostoru a využívání ohně, vytváří vysokou pravděpodobnost vzniku této MU. Dále jsme určili jako možnou MU pro dětský tábor záplavy, které hrozí z déle trvajících dešťů a možného rozvodnění místního potoka. Nedílnou součástí evakuačního plánu musí být telefonní čísla na tísňové linky. Ty jsou důležité pro rychlé přivolání pomoci. Nesmí chybět jmenný seznam účastníků tábora, včetně personálu, jejich počet a zdravotní specifika. Tento seznam je významnou informací nejen pro zajištění evakuace dětí se specifickými potřebami, jako jsou různá zdravotní postižení, ale také slouží ke kontrole počtu osob při evakuaci. V textové části musí být také přehled evakuačních objektů a jmenný seznam s kontakty pověřených pracovních orgánů, aby bylo možné zajistit přemístění evakuovaných osob, do předem dohodnutých evakuačních objektů. Na základě uvedených kontaktů jsou následně aktivovány orgány a zodpovědné osoby, které mají za úkol ze zákona zajistit pro evakuované osoby bezpečnost a ochranu mimo evakuovaný prostor. V plánu musí být také stanoveny přepravní prostředky

pro evakuované osoby, včetně jejich kapacity. Kapacita dopravních prostředků je důležitá, protože je potřeba vypočítat, kolik prostředků bude potřeba k evakuaci osob nebo kolikrát se budou muset vozidla vracet. Je žádoucí, aby došlo k rychlému a bezpečnému přesunu evakuovaných z místa ohrožení. K rychlému a bezpečnému přesunu je také zapotřebí, aby v evakuačním plánu byly stanoveny dopravní a pěší evakuační trasy s jejich údaji. Tyto evakuační trasy jsou pak zakresleny v grafické části evakuačního plánu. U tohoto bodu je důležité, aby bylo více možností evakuačních tras, z důvodu případného poškození a znemožnění využití některé z evakuačních tras. Plán by měl mít také odpovědnou osobu za aktualizaci evakuačního plánu. Aktualizace by se měla provádět na základě vzniku překážky nebo změny, která by narušila využití jakéhokoli bodu evakuačního plánu.

Grafická část by měla obsahovat zakreslení evakuačních zón, místa shromaždiště, evakuační a přijímací střediska, místa první zdravotnické pomoci a evakuační trasy v situačním plánu. Tyto body se zakreslují do situačního plánu, aby se evakuované osoby a zodpovědné osoby za evakuaci zorientovali a seznámily s polohou prostorů a objektů, kam se budou přesouvat.

Pro přesun evakuovaných osob z místa MU jsou důležitou součástí mapy s vyznačenými evakuačními objekty a evakuačními trasami pro pěší a dopravní přesun. Tyto mapy se pak využívají při samotném přesunu. Musí být přehledně vypracovány, aby se v nich evakuované osoby nebo zodpovědné osoby za přesun dobře orientovaly a byly schopné je plnohodnotně použít pro bezpečný přesun do předem určených míst evakuace, které jsou uvedeny výše v textu. Tyto mapy musí být v souladu s grafickou částí evakuačního plánu.

Každý výše zmíněný bod je důležitý pro rychlou a bezpečnou evakuaci osob, která zajistí ochranu všech osob. Je potřeba body dodržovat a jednat po celou

dobu evakuace v rámci bezpečnosti. Tyto body na sebe navazují a mají dané pořadí, které je nutné dodržovat.

8.3 Využití práce

Tato práce může posloužit jako návod a vzor pro vytvoření evakuačního plánu pro letní tábor. Jsou zde fakta, která jsou podložena informacemi od respondentů, kteří měli osobní zkušenost s MU a byli součástí organizace při zabezpečení evakuace.

9 ZÁVĚR

V této práci jsem se seznámili s problematikou, zabývající se evakuací dětského tábora. Měli jsme možnost, si detailně prostudovat tento proces v teoretické části práce. Evakuace osob je důležitou součástí ochrany obyvatelstva a v našem státě je tento proces ochrany na vysoké úrovni. Za pomoci moderní techniky jsme v dnešní době schopni předvídat určitá rizika a tím ochránit obyvatelstvo. Primárním cílem této bakalářské práce bylo navrhnout hlavní body evakuačního plánu pro dětský tábor, ke kterému jsme se propracovali průzkumem areálu a okolí a zanalyzovali možná rizika, která by mohla ohrozit bezpečí a životy dětí v dětském táboře. Při cestě k dosažení tohoto cíle, jsme se seznámili s lidmi, kteří zažili MU, když jim požár sebral část zázemí v letním táboře Na Dědku. Díky polostrukturovaným rozhovorům jsme zjistili, jak v tomto okrese obyvatelé drží při sobě a dokážou si navzájem pomoci bez toho, aniž by potřebovali evakuační plán. Jejich snaha a píle jim dala naději, že budou mít jejich děti zase kde užívat krásy brdské přírody. Hrozby jako jsou záplavy, požáry a nehody mohou vzniknout kdekoli a kdykoli, proto je potřeba dodržovat určitá bezpečnostní opatření a v případě MU být stále připraveni těmto hrozbám čelit.

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

MU – mimořádná událost

HZS – Hasičský záchranný sbor

ZZS – zdravotnická záchranná služba

AČR – Armáda České republiky

ČSSR – Československá socialistická republika

IZS – Integrovaný záchranný systém

PČR – Policie české republiky

ČR – Česká republika

KÚ – krajský úřad

KS – krizová situace

GIS – geografický informační systém

SPA – stupeň povodňové aktivity

CHLS – Chemické látky a směsi

JE – Jaderná elektrárna

JPO – jednotky požární skupiny

11 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. *Pro případ ohrožení – příručka pro obyvatele*. 4. vydání. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2020. ISBN 978-807616-061-3
2. HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-827-7
3. RICHTER, Rostislav. *Slovník pojmů krizového řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-91-4
4. Národní knihovna České republiky. *Základní pojmy v oblasti řízení rizik*. NKP [online]. Copyright© 2012 Národní knihovna České republiky [cit.19.4.2023]. Dostupné z: <https://text.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/sprava-a-ochrana-fondu/havarie-a-zivelni-pohromy/havarie-pojmy>
5. Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0
6. Zákon 239/2000 Sb., § 2, odstavec b) a § 1, odstavec 1) ze dne 9. srpna 2000, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
7. Ministerstvo vnitra České republiky. *Nevojenská krizová situace*. Úvodní strana – Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Copyright © 2023 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 19.4.2023] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nevojenska-krizova-situace.aspx>

8. FOLWARCZNY, Libor a Jiří POKORNÝ. *Evakuace osob*. 2. rozšířené vydání. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2021. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-245-0
9. KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požární a bezpečnostního inženýrství, 2013. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-134-7
10. ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra LEGIERSKÁ. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. rozšířené vydání. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-807385-220-7
11. ŠÍN, Robin. *Medicína katastrof*. Praha: Galén, [2017]. ISBN 978-80-7492-295-4
12. Policie České republiky. *Evakuace a evakuační zavazadlo*. Policie.cz. [online]. Copyright © 2023 Policie České republiky [cit.20.4.2023]. Dostupné z: <https://policie.cz/clanek/evakuace-a-evakuacni-zavazadlo.aspx>
13. ADAMEC, Vilém. *Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostní inženýrství, 2012. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-118-7
14. RONCHI, Enrico. Sciencedirect. *Developing and validating evacuation models for fire safety engineering*. Sciencedirect.com [online]. Copyright © 2021 Science Direct [cit.14.4.2023]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.firesaf.2020.103020>
15. HOLEC, Tomáš. *Ochrana obyvatel a krizové řízení: praktický průvodce a rádce úředníka*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. ISBN 978-80-7616-100-9
16. Hasičský záchranný sbor České republiky střeďočeského kraje. Dokumentace havarijní a krizové připravenosti. *Havarijní plán střeďočeského*

- kraje. HZS ČR. [online]. Copyright © 2023 Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR [cit.16.4.2023] Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-havarijni-a-krizove-pripravenosti.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>
17. DOLEŽAL, Martin, Jan KYSELÁK, Otakar J. MIKA a Jaromír NOVÁK. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4268-6
  18. Hasičský záchranný sbor České republiky. *Metodika zpracování krizových plánů*, Oddíl 1, Základní část krizového plánu kraje, MV-76085-1/PO-OKR2011. HZS ČR. [online]. Copyright © HZS ČR [cit.13.4.2023] Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/metodika-krizove-plany-final-001-pdf-adobe-reader-verze-el-podpis-0-podepsal-ing-miroslav-stepan-miroslav-stepan-grh-izscr-cz-2011-07-12-15-18-14-z-pdf.aspx>
  19. Zákon 240/2000 Sb., § 1, odstavec 1 a 2, ze dne 9. srpna 2000, o krizovém řízení a o změně některých zákonů
  20. VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2447-8
  21. ESRI. GIS Mapping Software, *Geographic Information System Mapping Technology*. Esri.com [online]. Copyright © ESRI [cit.10.4.2023]. Dostupné z: <https://www.esri.com/en-us/what-is-gis/overview>
  22. ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-3443-2
  23. KLÍMA, Karel. *Ústavní právo*. 5. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-606-4

24. Kolektiv autorů pod vedením Ministerstva zahraničních věcí České republiky. *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5
25. TUREKOVÁ, Ivana a Richard KURACINA, *Nebezpečné látky a zmesi*. Bratislava: Slovenská technická univerzita v Bratislave, 2013. Edícia vysokoškolských učebníc. ISBN 978-80-227-4055-5
26. CEMPÍRKOVÁ, Soňa, Zdeněk RATHAUSKÝ, Rostislav RICHTER, Marta SPÁLENKOVÁ a Jarmil VALÁŠEK. *Povodeň: co dělat...: publikace pro menší obce*. Vydání 2. Praha: Centrum pro bezpečný stát, 2015. ISBN 978-80-905615-1-9
27. Zákon 254/2001 Sb., ze dne 25. července, o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
28. Český hydrometeorologický ústav. *Hlásná a předpovědní povodňová služba. Průvodce informacemi Hlásné a předpovědní povodňové služby ČHMÚ*. Chmi.cz [online]. Copyright © ČHMÚ [cit.21.4.2023]. Dostupné z: <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/poboc/CB/pruvodce/pruvodce.htm#>
29. BREHOVSKÁ, Lenka. *Evakuace ze zón havarijního plánování v závislosti na diferenciaci populace*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2016. ISBN 978-80-7422-466-9
30. Vyhláška 398/2009 Sb., ze dne 18. listopadu 2009, o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
31. HASHEMI, Mahdi a Stefania TOMASIELLO. Tandfonline.com. *Emergency evacuation of people with disabilities: A survey of drills, simulations, and accessibility*. Cogent Engineering Volume 5, Issue 1, 2018 [online]. Copyright © Informa UK Limited, 2023 [cit. 2023-04-09]. ISSN 2331-1916. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/23311916.2018.1506304>
32. Zákon 108/2006 Sb., ze dne 31. března 2006, o sociálních službách

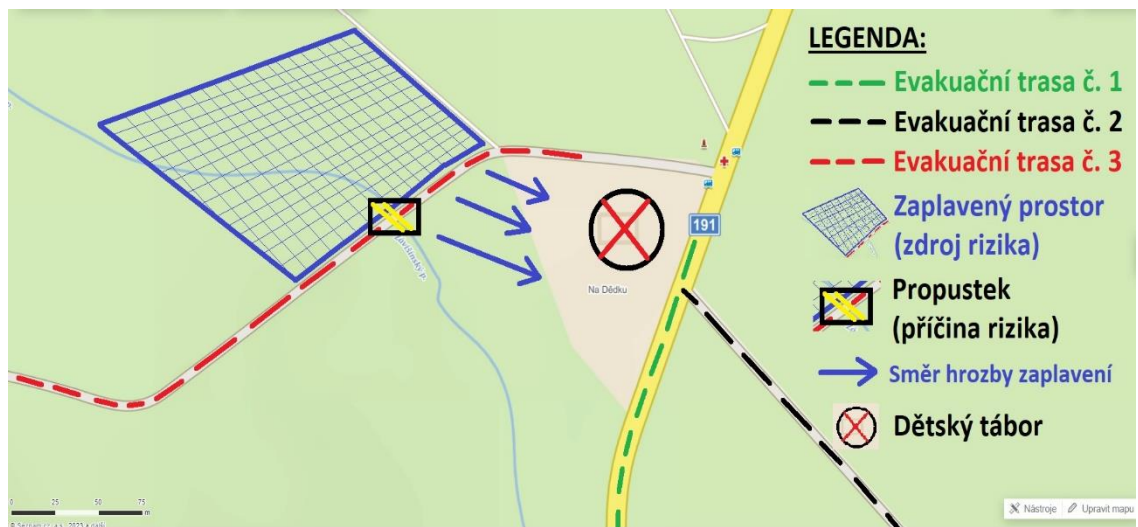
33. KRIZPORT. Portál krizového řízení Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje. *Evakuace*. Krizport.cz [online]. Copyright ©Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje, 2016 [cit.29.4.2023]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/rady/chytre-blondynky-radi/evakuace>
34. Obec Hvožďany. *Současnost obce*. Obec Hvožďany – Oficiální stránky obce Hvožďany [online]. Copyright © Oficiální stránky obce Hvožďany, 2023 [cit.30.4.2023]. Dostupné z: <https://www.hvozdany.cz/obec-1/informace-obci-1/soucasnost-obce/>
35. Mapy.cz. *Mapy*. [online]. Copyright © Seznam.cz., a.s., 2023. [cit.30.4.2023] Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni>

12 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Lokalizace letního tábora [35]	63
Obrázek 2 – Situační mapa areálu letního tábora [35]	64
Obrázek 3 – Vrcholy v okolí letního tábora [35]	65
Obrázek 4 – Situační mapa obce Hvožd'any [35]	69
Obrázek 5 – Evakuační trasa č. 1 [35]	70
Obrázek 6 – Evakuační trasa č. 2 [35]	71
Obrázek 7 – Evakuační trasa č. 3 [35]	72

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Hrozby pro dětský tábor a evakuační trasy

Příloha 2 – Polostrukturovaný dotazník (starostka obce Hvožd'any)

Respondent: Markéta Balková – starostka obce Hvožd'any (28. března 2023)

1. Jak a kým jste byli informováni o mimořádné události?
2. Jaká jednotka HZS byla u požáru jako první a jaké jednotky zasahovaly?
3. Jaká byla spolupráce s hasiči (komunikace, informace o dalších postupech, možnosti řešení)?
4. Byl použit evakuační plán (jestli byl nějaký evakuační plán připraven - sepsán už dříve)?
5. Evakuaci jste zabezpečovali vy nebo máte nějaký tým (skupinu) pro evakuaci při mimořádných událostech?
6. Máte předem dohodnuté specialisty jako jsou např. psychologové pro evakuované nebo byli povoláni zasahujícím Hasičským záchranným sborem?
7. Má vaše obec hasiče? Pokud ano, jsou seznámeni s možností evakuace tohoto tábora?
8. V případě potřeby vody k hašení požáru – nachází se někde v blízkém okolí tábora Na Dědku zdroj vody pro hasiče, pokud ano, tak kde?
9. Prostory, které byly využity jako evakuační středisko (klubové centrum Hvožd'any) jsou k tomu předem určené nebo to bylo řešeno jako improvizální řešení? Máte ještě nějaké prostory k tomu určené nebo domluvené s jinou obcí či městem?
10. Jsou tyto prostory (klubové centrum Hvožd'any) vybaveny a připraveny na nouzové ubytování na dobu nezbytně nutnou (kapacita pro evakuované osoby, sociální vybavenost, kuchyňka, strava, deky, popřípadě lehátka)?
11. Jak byly přepravovány děti a členové Skautského tábora do Hvožd'an (autobus, soukromá vozidla nebo to zabezpečovali hasiči)?
12. Máte navržené evakuační trasy do evakuačních středisek z místa tábora Na Dědku?
13. Jaké byly využity evakuační trasy z místa Na Dědku do evakuačního střediska (klubové centrum Hvožd'any)?
14. Můžete mi prosím stručně popsat průběh evakuace letního tábora Na Dědku během mimořádné události – požáru v roce 2019? (oznámení požáru, výjezdy hasičů a ZZS, přeprava osob, evidence osob, oznámení události rodičům, použití evakuačního plánu nebo modelu, zabezpečení osob materiálem atd.)

Příloha 3 – Polostrukturovaný dotazník (vedoucí dětského tábora Na Dědku)

Respondent: Vítězslav Doležal – vedoucí skautského tábora

1. Pro koho je tábor určen?
2. Kolik osob lze zde ubytovat?
3. Vedete seznam ubytovaných dětí s kontakty na jejich rodiče, popřípadě informace o jejich zdravotním stavu a potřeb?
4. Co vše nabízí letní tábor pro děti (aktivity)?
5. Jaké je zázemí tábora (vybavení tábora)?
6. Jaká možná rizika jsou v areálu nebo okolí, které by mohly ohrozit bezpečnost tábora?
7. Už jste někdy řešili MU v areálu, popřípadě jakou?
8. Jak jste na případné hrozby připravené nebo zabezpečené?
9. V případě evakuace máte možnost využití evakuačního objektu? Jakého?
10. disponuje letní tábor evakuačním plánem?
11. Jaké evakuační trasy jsou v táboře a jeho okolí zřízeny?
12. Kde je určené místo shromaždiště v případě evakuace?
13. Jste jako tábor ohlášený u obce nebo HZS?

Příloha 4 – Polostrukturovaný dotazník (HZS Příbram)

Respondent: Pavel Maňas, HZS Příbram (11. dubna 2023)

1. Pod jakým HZS pracujete a jaká je Vaše pozice, popřípadě jaká byla Vaše pozice při MU v letním táboře „Na Dědku“?
2. Jaká jednotka HZS byla u požáru jako první a jaké jednotky zasahovaly?
3. Jaká byla spolupráce s ostatními jednotkami HZS (komunikace, informace o dalších postupech, možnosti řešení)?
4. Byl použit evakuační plán pro daný letní tábor? Pokud ne, podle čeho se postupovalo?
5. Je podmínkou nebo nutností, aby letní tábor měl vypracovaný svůj evakuační plán, který by vám poskytl informace o areálu, včetně zdrojů vody a zdrojů následných možných rizik (plynové zásobníky na vaření a jiné)?
6. Byl by pro vás evakuační plán letního tábora přínosem k zajištění MU?
7. Jaké hlavní body by měl obsahovat evakuační plán letního tábora, které by vám poskytly důležité informace pro zabezpečení evakuace a zásahu u MU?
8. Při příjezdu vaší jednotky HZS na místo MU jste byli informováni o dané situaci, kým a jak?
9. Spolupracoval s vámi vedoucí tábora, pokud ano, jakým způsobem a jak byste hodnotil tuto spolupráci?
10. Při MU s vámi spolupracovala také starostka obce Hvožďan, jak byste hodnotil tuto spolupráci?
11. V případě potřeby vody k hašení požáru – nachází se někde v blízkém okolí skautského tábora „Na Dědku“ zdroj vody pro hasiče, pokud ano, tak kde a jak byste hodnotil tento zdroj z hlediska užitečnosti, přístupu a množství vodní zdroje?
12. Z průzkumu areálu bylo zjištěno, že letní tábor má na svém území studnu a potok, byly tyto zdroje použity při zásahu hašení hájovny „Na Dědku“? Pokud ano, jak byste je hodnotil z hlediska přístupnosti a množství vodní zdroje?
13. Máte k dispozici jako HZS seznam a zmapování vodních zdrojů v okolí tohoto tábora?
14. Kdo zabezpečoval a organizoval evakuaci dětí a členů letního tábora?
15. Jak a čím byly přepravovány děti a členové skautského tábora do Hvožďan (autobus, soukromá vozidla, nebo technika HZS k tomu určená)?
16. Jaké byly využity evakuační trasy z místa letního tábora „Na Dědku“, do evakuačního střediska (klubové centrum Hvožďany)?
17. Zaznamenal jste nějaké nedostatky při zabezpečení evakuace dětí?
18. Můžete prosím stručně popsat evakuaci letního tábora? Podle jakých postupu se řídíte a zda máte tento postup stanovený obecně, anebo postupujete podle situace na místě MU?